

చందమామ

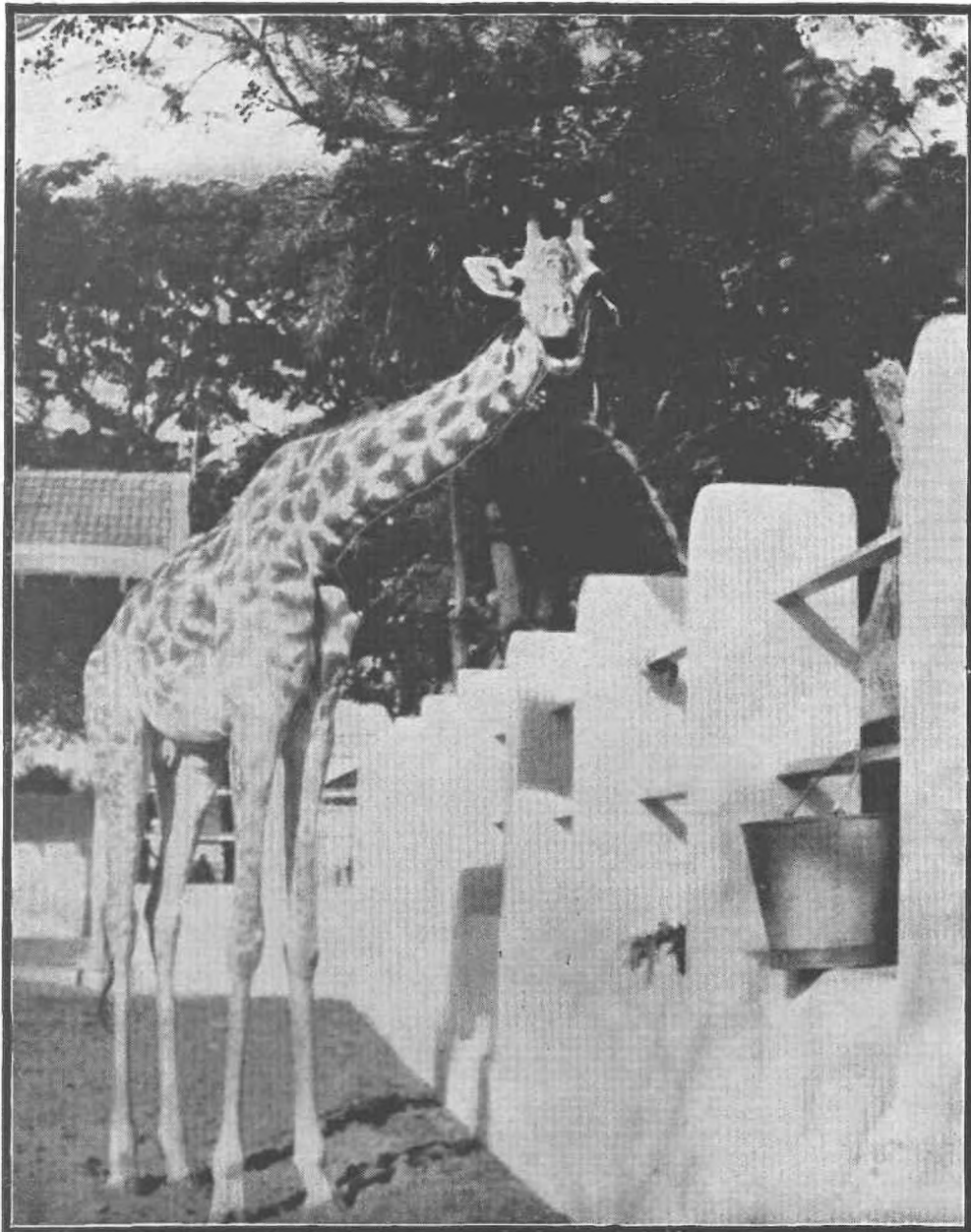
విజ్ఞాన కథల మాసపత్రిక



1st Dec. '54

6
as

SANKAR



బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

చిక్కిన చారల జంతువు

పంపినవారు :
ఎ. కె. మోహన్‌రావు



హమాం నాకు అంత యిష్టమైనది ఎందుకంటే—



అది నాకు ఎంతో **డిప్యెహమా** నిచ్చును!



(దాని పొదుపునకు కూడ మీరు యిష్టపడతారు... ఎందుకంటే ప్రతి దిక్ల ఎంతో కాలము వచ్చును!)

అది మంచి నేణ్ణు అని మీకు నిశ్చయముగ తెలుసు. ఎందుకంటే అది కాలా కాలా తయారు ఇండియా పెట్టుబడితో, ఇండియా నిర్వహణ క్రింద, ఇండియాలోనే తయారవుతున్నది.

శ్రీ. ఎ. ఎస్. ఎస్. తరియార్ ఖాన్ గారి కాలా స్పోర్ట్స్ రెహ్మా ప్రతి మంగళవారము, లక్ష్మీవారము, శనివారముల రాత్రి 9 గంటలకు రేడియో నిల్ ద్వారా విసంది

TS. 0771

ఫాన్టెన్ కలములకు,
నిరాలకు
జగత్ప్రసిద్ధి పొందిన
పేరు

పైలట్

మరల ఇప్పుడు
బారతదేశములో
ప్రతి చట
లభించుచున్నది

*
నాణ్యమునకు
హదీ



MANUFACTURED BY
THE PILOT PEN CO. (INDIA) LTD.
CATHOLIC CENTRE, MADRAS-1.



డోంగ్రేగారి

బాలామృతం

బలహీనమైన బిడ్డలకు వుష్టనిచ్చి, పండ్లు
మొలిచేటప్పుడు అయ్యే విరేచనములు
నిలిపి, బలమును ఆరోగ్యము నిచ్చును.

K. T. Dongre & Co., Ltd., BOMBAY 4



**ఆంగ్ల
చరిత్ర సంస్కృతి**

ప్రతి ఆంగ్లము చదువ
దగిన నద్యంతము. ఆంగ్ల
రాష్ట్ర సాధనకు మిక్కిలి
తోడ్పడిన గ్రంథము.
పే. 500. వెలరు. 6 0 0



బాలసరస్వతి

పిక్టోరియల్ మీడియం డిక్షనరీ
(ఇంగ్లీషు-ఇంగ్లీషు-తెలుగు)
విద్యకు, విజ్ఞానానికి. పరీక్షలో విజ
యానికి ఈ డిక్షనరీ వుపయోగపడుతుంది.
1000 పేజీలు. ఫూర్తిక్యాటక్ జైండు
మీడియం ధర 9 0 0
జెం డిక్షనరీ ధర 4 8 0



గానకళాబోధిని

ఆపూర్వ సంగీత గ్రంథము.
గొప్ప అనుభవజ్ఞులచే రచించ
బడినది. సంగీతము నేర్చుకొను
టకు, సాధనకు, పరీక్షలకు
పిన్నలకు పెద్దలకు పయ్యుక్త
పడు గ్రంథ రాజము.
పే. 1000. రు. 10 0 0

తమ ఆర్థరుత్తపాటు
అధ్యాపకు
పంపగలరు.

వలయువారు : **బాలసరస్వతి బుక్ డిపో, కర్నూలు.**
[బాంచి :—నెం. 6, నుంకురామచెట్టి వీధి, మద్రాసు.



పాపకు
ఇవి
ఎంతో
ఇష్టం

జె. బి. మంఘరామ్ వారి

NOURISHING

నరసింగ్ బిస్కట్లు



పాపకు పండ్లు వచ్చేటప్పుడు
నరసింగ్ బిస్కట్లు ఇవ్వండి.
ఆ కరకరలాడటం, ఆ డబ్బీ
మాస్తే పాప ఎంతో ఇష్ట
పడుతుంది. పైగా యీ బిస్కట్లు
ఆరోగ్యమిచ్చే విటమినులతో నిండివున్నవి.

మేలయిన రకము; విలువైన విటమిన్లు.

జె. బి. మంఘరామ్ & కో., గ్వాలియర్.

బ్రాంచి : 35/37 తంబుచెట్టి స్ట్రీట్, జి. టి. మద్రాసు.

'National'

‘చందమామ’ కు విజింట్లు కావాలి

★

విజింట్లు లేనిచోట్ల ప్రతి ఊరూ చిన్న చిన్న
విజింట్లు కావాలి. మీరు విజింటయి కొద్ది
కాపీలుకూడా తెప్పించుకోవచ్చును. మీరు
ప్రతినెలా 2-0-0 పంపుతూ వుంటే మీకు
7 కాపీలు పంపుతాము. ఈ పద్ధతిని మీకు
ప్రతినెలా 0-10-0 లాభం వుంటుంది.
పూర్తివివరాలకు వ్రాయండి.

చందమామ పబ్లికేషన్స్

వడపళ్ళని, మద్రాసు - 26

చందమామ, కినిమాలకు
ఈ ఊళ్లలో విజింట్లు కావాలి !

★

గొల్లపూలు (తూ. గోదావరి)

ధవళేశ్వరం

”

బుక్కపల్లం (అనంతపూర్)

బుచ్చిరెడ్డిపాళెం (నెల్లూరు)

డిపాజిట్ చెల్లించగలవారు

వివరములకు వ్రాయండి.

★

చందమామ పబ్లికేషన్స్

వడపళ్ళని :: మద్రాసు-26.

వృత్తికల్పనకు ఉపకరించు పుస్తకములు

ఎలక్ట్రిక్ అండ్ రేడియోగైడ్ (2 భాగములు)

రూ. 15/-లతో మీకు మీరే రేడియోను నిర్మించుకోండి. దీనికి ఎలక్ట్రిసిటీ అవసరంలేదు. రేడియో
మరమ్మత్తులు, వైరింగు, ఇతర ఎలక్ట్రికల్ మెకానిజమ్ నేర్చుకుని, ఉత్తమమైన మెకానిక్
అగుటకు రూ. 4/-లు. (వ్రాతనిధులు, అచ్చునిధుల తయారీ రూ. 3/-; వాచీ మరమ్మత్తులు రూ. 3/-;
దర్జీసని, కటింగులు (టోమ్మలతో సహా) రూ. 4/-; షావ్ గ్రూప్ రూ. 2/8; బెంగాల్ మిఠాయిలు
చేయుట రూ. 3/-; బేటరీల తయారీ రూ. 3/-; సబ్బులు చేయుట రూ. 3/-; అక్షరాలు చేయుట
రూ. 3/-; నెంట్లు, ఎనెన్సులు తయారీ రూ. 3/-; సరదాకు, రసార్థనకు హస్త సాముద్రికం
రూ. 3/12; విజయసాధనకు చక్కటి పర్సనాలిటీ రూ. 2/8; మనోబలములను వృద్ధిచేసుకొనుట
రూ. 3/8; సంపూర్ణ జీవితానుభవం రూ. 2/8; సర్వరసమును, సామర్థ్యములను పెంపొందించు
కొనుట రూ. 3/12; జీవిత విజయంహాస్యం, అశివృద్ధి రూ. 2/8; మిత్రులను సంపాదించుకొనుట,
ప్రజలను పరీక్షించుకొనుట రూ. 4/4; విజయజీవనం రూ. 2/8; మనోబలసాధనము రూ. 3/8;
నాయకుడగుట రూ. 3/-; సభలో ఉపన్యసించుట రూ. 3/-; జీవితవిధానం రూ. 3/7; గణము,
సృష్ట్యము రూ. 4/-; ప్రతి అర్థరూపైన పి. పి. పి. చార్జీలు 0-12-0 అదనం.

ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయాలి

SULEKHA BOOK DEPOT (G. M.)

Mahavirganj

::

ALIGARH (U. P.)

మ ట్రి క ల ర్

ఫోటో ఆప్ సెట్ ప్రింటింగ్,
ప్రోసెస్ బ్లాక్ తయారీలలో

అత్యున్నతస్థానాన్ని నిలబెట్టడమే ఎల్లప్పుడు
మా ముఖ్యాశయమని నమ్మకముగ చెబుతున్నాము



మన భారతదేశమందలి ఏ సంస్థయు ఇంతవరకు
ఎరుగని 30 అం. x 40 అంగుళముల బ్రహ్మాండ
మైన కెమెరాను, సరికొత్త ఆధునిక యంత్ర పరి
కరాలను నెలకొల్పి వున్నాము. నిపుణులు, అనుభ
వజ్ఞులు ఐన మా టెక్నిషియన్లు, అర్జిస్తులు

వీ చిత్రములకు అచ్చ సరియైన
ఫోష్టర్లు తయారు చేయగలరు

ప్ర సా ద్ ప్రో సెస్

చందమామ బిల్డింగ్స్, మదరాసు - 26





విజయా
వాది

మొన్నమ్మ

సావిత్రి..యన్.టి.రామారావు..ఏ.నాగేశ్వరరావు
రంగారావు...రేలంగి...రమణారెడ్డి...బాల కృష్ణ
రామలింగయ్య..దొరస్వామి..జమున టుప్పేంద్రమణి

డైరెక్టర్...ప్రసాద్

నిర్మాతలు... నాగిరెడ్డి & చక్రపాణి

224

జాతక కథలు

(బుద్ధుని పూర్వజన్మములు)



'చందమామ'లో ప్రచురింపబడిన

ప్రఖ్యాత కథలు

పుస్తకరూపంలో అందంగా

వెలువడుతున్నవి.



వెల 0-12-0

విజయంట్లకు మామూలు

కమీషన్ యిస్తాము.

అర్హులు అడ్వాన్సుతోసహా పంపండి.



చందమామ పబ్లికేషన్స్

(పుస్తకశాఖ)

మదరాసు - 26.

ఈ సంచికలో కథలు

వింతలు - విశేషాలు



విశ్వప్రేమ (గేయకథ) ... 10

దొంగబుద్ధి ... 13

బంగారు ఎలుక ... 18

తెలివిగల పిల్ల ... 20

తోకచుక్క (సీరియల్) ... 25

కురూపి భర్త ... 33

నరకవాసం (జాతక కథ) ... 40

దోషి ఎవరు? ... 43

మాయవీనుగు ... 49

చందమామ ... 55

కొయ్యకొడలు ... 56

మాటకారి ముసలమ్మ 58

వార్తలు—విశేషాలు ... 62

చిత్రకథ ... 64



ఇవిగాక - రంగులబొమ్మ కథ,

ఫోటోశీర్షికల పోటీ - మొదలైన

మరి ఎన్నో ఆకర్షణలు

మా దీపావళీ ప్రత్యేక సంచికల ప్రచురణలో

సహకరించి తోడుపడిన ఎల్లరకూ
హృదయపూర్వకంగా కృతజ్ఞత తెల్పుకొంటూ,

★ వారి ఆర్థరథమేరకు పూర్తిగా కాపీలు సప్లయ
చేయజాలనందులకు మా వీజంటలు,

★ ఈ ప్రత్యేక సంచికతో చందాసభ్యత్వమును
ప్రారంభింపలేకపోయినందుకు
మా క్రొత్త చందాదారులు,

★ వారి ప్రకటనలకు ఈ సంచికలో తావు
కల్పింపజాలనందులకు అభిమానులగు
మా ప్రకటనకర్తలు

అన్యధా భావింపకుందురుగాక అని కోరుతూ
ఇటుపైన ఆందరకు అన్నివిధమలా ఎక్కువగా
సేవ చేయగలమని విన్నవిస్తున్నాము.

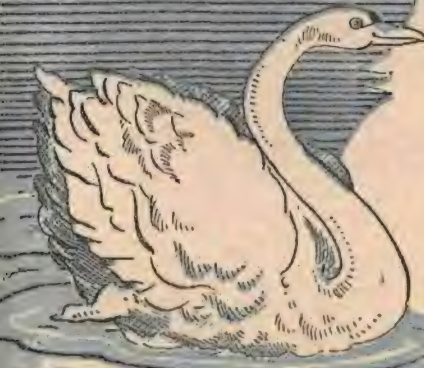
చందమామ పబ్లికేషన్స్
చందమామ బిల్డింగ్స్, మద్రాసు - 26

చందమామ

సంచాలకుడు : 'చక్రపాణి'

దీపావళి సంచికను సమర్పించిన సందర్భంలో మా కృషిని ఆభినందిస్తూ చాలామంది ఉత్సాహపూరితమైన లేఖలు వ్రాస్తున్నారు. ఇందుకు ఎంతయినా కృతజ్ఞులం. కథలు ఇంకా ఎక్కువగా కావలెనని మా పాఠకుల ఆభిలాషకూడా ఈ లేఖలలో బాగా స్పష్టపడుతున్నది. నిజానికి, నికిప్రమైవున్న జాతీయధనమే మన కథాసారస్వతం. తరుగు లేని ఈ సారస్వతానికి కొత్త మెరుగులతో వెలుగుచూపడమే చందమామ ఆశయం. కనుక, మీరు విన్నటువంటి జానపదకథల్లో మంచివి వ్రాసి పంపుతూవుండండి చక్కని చిత్రాలతో ప్రకటిస్తాము. ఈ విధంగా మరుగున పడిపోయిన మంచి కథలన్నీ మీతోపాటు ఇతరులకూడా చదివి ఆనందించే అవకాశం కలుగుతుంది. ఉత్సాహవంతులైన మీ అందరి సహకారంతో, రాబోయే కొత్త సంవత్సరంలో ఈ ఆశయాన్ని మన చందమామ తప్పక సఫలీకృతం చేయగలదని ఆశిస్తున్నాం.

సంపుటి 15 : డిసెంబర్ 1954 : సంచిక 6



విశ్వప్రేమ

నక్కబావ డెక్కకాలి
ఎక్క డేమి దొరకక
తిక్కపట్టినట్టు తిరిగి
తిరిగి చివరకు ;

గుడిసెపైన కూరుచున్న
కోడిపుంజువైపు చూచి,
'మంచివార్త! మంచివార్త!!'
అంచు పిలిచెను.



గుంటనక్కగారి జోరు
కంట జూచి కోడిపుంజు
'ఏమిటేమి?' టంచు ప్రశ్న
వేసి నంతనె,

'విననె లేదబోయి! నీవు,
'విశ్వప్రేమ' యనెడి పేరు!
ఇంక మీరు మేము అప్త
బంధు మిత్రులం!

నేటినుండి విశ్వప్రేమ
చాటవలయు మనము
రమ్ము, కట్టకేగి పైరు కాస్త
కొట్టి వత్తము.'



రచన : కవి రావు

'కుక్కబావ ఎరుగదాయె
విశ్వప్రేమ యనెడి పేరు!
అంచు నక్క తిరిగిచూచి
పరుగు తీసెను.

'వట్టి పాడు రోజింతకు
ఒకరి ననిన ఫలమే' మని
పరుగు తీస్తే గుంటనక్క
పలవరించెను.

ఇట్లు అనగ కోడిపుంజు
వట్టిలేని సంతసాన
గొంతు చాచి ఒక్కమారు
కూత వేసెను.

'ఒక్క క్షణము తాళు మదుగొ
కుక్కబావ వచ్చుచుండె,
వానితోడ కలిసి పోవ
వచ్చు' నన్నది.

తక్షణంబై గుంటనక్క
తారుకొంచు నుండ జూచి
'పోదువేటి' కం'చు కోడి
పుంజు పల్కెను.



అట్టమీదిబొమ్మ

అరణ్యవాసం చేస్తున్న పంచపాండవులు ఎక్కడెక్కడి వుణ్ణక్షేత్రాలూ దర్శించుకొంటూ, మహాత్ముల గాథలను వింటూ వచ్చాడని చెప్పాముకద! వారొక రోజున, పూర్వం శిబిచక్రవర్తి యజ్ఞంచేసిన స్థలం చేరుకొన్నారు. ఈ శిబిచక్రవర్తిని గురించిన అద్భుత కథను రోమశబ్దుషి ఇలా వినిపించాడు:—

చంద్రవంశానికి చెందిన శిబిచక్రవర్తి లెక్కలేనన్ని యజ్ఞాలు చేస్తూ వుండగా, ఒకప్పుడు ఒక విచిత్రం జరిగింది. అకస్మికంగా ఒక పావురం భయంతో పరుగెత్తుకువచ్చి శిబి చేతపైన వాలింది. “రాజా!—శరణు, శరణు!!—రక్షించు, రక్షించు!!!” అంటూ అర్తనాదం చేసింది.

వెంటనే చక్రవర్తి పావురంతో ‘నీకు వచ్చిన భయమేమిలేదు...’ అని చెప్పి అభయమిచ్చాడు.

అంతలో భయంకరరూపుడైన ఒక కిరాతకుడు అక్కడకు వచ్చి, ‘రాజేంద్రా!—ఇది నేను వేటాడిన పావురం. కనుక నా పావురాన్ని నాకిచ్చేయ్యి’ అని అడిగాడు.

అందుకు శిబి ‘దీనికి నేను అభయమిచ్చివున్నాను. కనుక దీనికి బదులుగా మరేదైనా కోరుకో, తప్పక నీ కోరిక నెరవేరుస్తాను’ అని జవాబుచెప్పాడు.

అప్పుడు కిరాతకుడు ‘రాజా!—ఈ పక్షి మాంసానికి సరిఅయిన విలువ కలది నీ మాంసమే. కాని అది అడగటం న్యాయం కాదుగదా? కనుక, దయవుంచి నా పావురాన్ని నాకిచ్చివేయి’ అన్నాడు.

ఈ మాటకు చక్రవర్తి ‘అయితే ఈ పక్షి మాంసానికి సమానంగా నా మాంసమే ఇస్తాను’ అంటూ వెంటనే తక్కిడతెప్పించి, ఒకపక్క ఆ పావురాన్ని ఉంచి, రెండవ పక్క తన శరీరంనుంచి మాంసం కోసిపెడుతూవచ్చాడు. చిత్రం!—ఎంత మాంసం కోసిపెట్టినా, ఆ పావురం బరువుకి సరిపోలేదు.

ఇదీచూచి, శిబి ‘ఓయీ బోయవాడా!—నీవు ఈ తక్కిడ పట్టుకో. నేనే ఇందులో ఎక్కి కూర్చుంటాను’ అని తక్కిడను కిరాతకుడికి ఈయబోతూ వుండగా—కిరాతకుడు సాక్షాత్తు దేవేంద్రుడుగాను, పావురం అగ్నిదేవుడుగానూ శిబిచక్రవర్తికి ప్రత్యక్షమయ్యారు.

“చక్రవర్తి!—నీ త్యాగశిలాన్ని పరీక్షించడానికి మేమీ రూపంలో వచ్చాము. నీ కీర్తి చిరస్థాయిగా ఉండుగాక!” అని దీవించి, వారు అంతర్ధానమయ్యారు.



ఒకరాజ్యంలో దొంగతనాలు జాస్తికావటం వల్ల, పట్టుబడిన ప్రతిదొంగనూ ఊరి బయట బహిరంగంగా ఉరితీయవలసిందని రాజుగారు ఉత్తరువుచేశారు. అదేవిధంగా ఎందరో దొంగలు ఉరితీయబడ్డారుకూడా.

ఆ రాజ్యంలోనే ఒక ఉళ్ళో కన్నడూ, చిన్నడూ అని ఇద్దరు దొంగలుండేవారు. తోటిదొంగలు కొందరు ఉరికావటం చూసి బెదిరిపోయి, కన్నడూ చిన్నడూ దొంగ వృత్తి మానటానికి నిశ్చయించారు.

“ఇంతవరకూ చాలా పాపం చేశాం. ఇకనన్నా మంచిగా జీవించుదాం!” అన్నాడు కన్నడు.

“చెసుకొదలస్తే బోలెడన్ని వృత్తులు!” అన్నాడు చిన్నడు.

వాళ్ళిద్దరూ పక్కగ్రామంలోని పెద్దరైతు దగ్గర పని సంపాదించుకున్నారు. రోజూ ఎడ్లను బీడుకు తోలుకుపోయి మేపుకు

రావటం కన్నడి పని. తోటలో చెట్లకు నీళ్లు పోయటం చిన్నడి పని.

మొదటిరోజు కన్నడు ఉదయమే లేచి ఎడ్లను తోలుకుని బీడుకు వెళ్ళాడు. ఎడ్లు వాణ్ణి నానా తిప్పలూ పెట్టాయి. వాటిల్లో అవి పోట్లాడుకోవటమూ, పరుగులుతీయటమూ, పక్కనేఉన్న పొలాలలోకి జొరబడటమూ మొదలైన పనులు చేయసాగాయి. వాటిని అదుపులో ఉంచటం కన్నడికి చాలా కష్టమైపోయింది.

ఈలోపల చిన్నడు తోటలో ఉన్న చెట్లకు నీరుపోయసాగాడు. ఎన్ని కడవలు తోడినా చెట్లకు చాలలేదు. సగంతోటన్నా తడవక ముందే చిన్నడికి చేతులు పడిపోయాయి. నడుము విరిగిపోయినట్టయింది. సాయంత్రం దాకా వాడు తోటకు నీరెత్తుతూనే ఉన్నాడు.

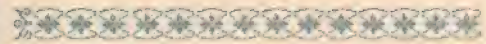
ఆ రాత్రి కన్నడూ, చిన్నడూ తమతమ పనులనుగురించి మాట్లాడుకున్నారు.



"నాకు పనిచేసినట్టేలేదు. ఎడ్లను బీట్లో వదిలేసి చెట్టుకింద పడుకుని హాయిగా నిద్రపోయాను. అస్తమయంవేళకు ఎడ్లు పాటంతటా అవే నాదగ్గిరికి వచ్చాయి. వాటి మువ్వలచప్పుడుకు నిద్రలేచి, వాటిని తోలు కుని ఇంటికి వచ్చాను" అన్నాడు కన్నడు.

"నేనూ అంతే. నాలుగు కడవల నీరు పోసేసరికి తోటంతా తడిసి ఊరుకుంది. రోజల్లా మంచంమీద పడుకుని నిద్ర పోయాను!" అన్నాడు చిన్నడు.

"భేష్! రేపు సరదాగా నువ్వు ఎడ్లను మేపుకురా. నేను తోట తడుపుతాను," అన్నాడు కన్నడు.



చిన్నడికి చాలా ఆనందంవేసింది. "నేనూ అదే అందామనుకుంటున్నాను!" అన్నాడు వాడు కన్నడితో.

"బీట్లో పడుకునేటందుకు మంచం కూడా మరిచిపోక పట్టుకెళ్ళు సుమీ!" అని హెచ్చరించాడు కన్నడు.

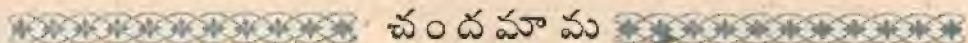
మర్నాడిద్దరూ పనులు మార్చుకున్నారు. ఒకరిమోసం ఒకరికి తెలిసిపోయింది.

అయితే కన్నడు ఇంకొక చిత్రంకూడా గమనించాడు. తోటలో ఒక మామిడిచెట్టు మొదట్లో ఎన్ని కడవలు నీరుపోసినా ఇంకి పోతోంది. దాని రహస్యం ఏమిటో ఆ రాత్రి కనిపెట్టాలనుకున్నాడు కన్నడు.

ఆ రాత్రి కన్నడుగాని చిన్నడుగాని తమ పనులనుగురించి మాట్లాడనేలేదు. ఇద్దరూ నిద్రపోతున్నట్టు పడుకున్నారు. ఒక రాత్రివేళ కన్నడు లేచి పక్కనే ఉన్న పలుగు తీసుకొని మామిడిచెట్టుదగ్గిరికి వెళ్లి, దాని పొదులో తవ్వటం మొదలుపెట్టాడు. కొంతసేపు తవ్వకం పలుగుకు ఏదో తగిలి ఖంగ్గమని శబ్దం అయింది.

వెంటనే కన్నడు చుట్టూ చూశాడు. చిన్నడు చీకట్లో పక్కనే నిలబడిఉన్నాడు.

"ఏమిటి ఈ రాత్రివేళ తవ్వకున్నావు?" అన్నాడు చిన్నడు.



"ఈ చెట్టుకు పాదు సరిగాలేదు. నిద్ర పట్టక పాదు సరిచేస్తున్నాను," అన్నాడు కన్నడు అమాయికంగా.

"ఖంగ్ మని మోగిందేమిటి?" అన్నాడు చిన్నడు నవ్వు ఆపుకొంటూ:

"ఏదో రాయి అయి ఉంటుంది! పోయి పడుకుందాం పద," అన్నాడు కన్నడు.

ఇద్దరూ వెళ్ళి పడుకున్నారు. చిన్నడు నిద్రపోయాక మళ్ళీ వచ్చి పలుగుకు తగిలినదేమిటో మాతామసుకున్నాడు కన్నడు. కాని ముందు వాడికే నిద్రపట్టింది.

కన్నడు గురక ప్రారంభించగానే చిన్నడు లేచాడు. పలుగు తీసుకుని

మామిడిచెట్టు దగ్గరికి వెళ్లాడు. పాదు తవ్వి లంకెబిందెలు పైకి తీశాడు. వాటిని వెంటనే ఎక్కడైనా దాయాలి. సమీపంలోనే చెరువున్నది. లోతు ఆటే లేనిచోట చెరువులో ఆ లంకెబిందెలు మట్టిలో పాతి పెట్టి చిన్నడు ఏమీ ఎరగనట్టు వచ్చి పడుకుని నిద్రపోయాడు.

కన్నడు తెల్లవారుజామునే లేచాడు. పలుగు తీసుకుని చెట్టుదగ్గరికి వెళ్లాడు. లంకెబిందెల జాడ కనిపించలేదు. తిరిగి వచ్చి, నిద్రపోతున్న చిన్నడి కాళ్ళు పరీక్షించాడు. చిన్నడి కాళ్ళకు బురదా, కొంచెంగా నాచూ కనిపించాయి. చెటు





పాడులో దొరికిన వస్తువును చిన్నడు చెరువు దగ్గర దాచాడని గ్రహించాడు. నేరుగా చెరువుకు వెళ్లాడు. చెరువులో ఒకప్రాంతాన కప్పల అలికిడి లేదు. అక్కడే వెతికి లంకెబిందెలను పట్టుకున్నాడు కన్నడు. వాటిని భుజానపెట్టుకుని నేరుగా స్వగ్రామానికి బయలుదేరాడు.

చిన్నడు కొద్దిసేపట్లోనే నిద్రలేచాడు. పక్కన కన్నడు లేకపోవటం చూశాడు. చెరువుకు పరిగెత్తి తానుదాచిన లంకెబిందెల కోసం వెతికాడు. అవీ లేవు. కన్నడు వాటిని తీసుకుని స్వగ్రామానికి బయలుదేరిఉంటాడని గ్రహించి అటుకేసి పరిగెత్తసాగాడు.

చిన్నడు కొంతసేపు పరిగెత్తినాక, వాడికి అంతదూరాన బిందెలు మోసుకుపోతూ కన్నడు కనిపించాడు. చిన్నడు డొంక వొదిలేసి అడ్డదారి న పరిగెత్తి కన్నడికన్న ముందు వెళ్ళి మళ్ళీ డొంక ఎక్కి, తన కొత్తచెప్పులలో ఒకటి ఒకచోట విడిచి, రెండోది నూరుగజాల అవతల విడిచి, అక్కడే ఉన్న ఒక చెట్టెక్కి, గుబురులో దాగి కూచున్నాడు.

కొద్దిసేపటిలో కన్నడు లంకెబిందెలను మోయలేక మోయలేక మోస్తూ అటుగా వచ్చాడు. కొత్తచెప్పు వాడికంట పడింది. కాని ఒకటే ఉండటం చూసి నిరాశచెంది ముందుకు వెళ్ళాడు. నూరు గజాలు వెళ్లాక దాని జత కనబడింది. ఆశ పుట్టింది. చుట్టూ పురుగుకూడా లేకపోవటం గమనించి కన్నడు లంకెబిందెలు కిందపెట్టి, అక్కడ ఉన్న చెప్పు తీసుకుని, రెండోదాని కోసం వెనక్కు వెళ్లాడు.

ఈ సమయంలో చిన్నడు మెల్లగా చెట్టు దిగివచ్చి వారిలో పెట్టివున్న లంకెబిందెలు భుజానికెత్తుకుని శక్తికొద్దీ నడుస్తూ తన ఇల్లు చేరుకున్నాడు.

రెండు కొత్తచెప్పులూ తీసుకుని కన్నడు తిరిగివచ్చేసరికి లంకెబిందెలు లేవు. ఇది

చిన్నడి వనేనని రూఢిచేసుకుని కన్నడు చకచకా నడిచి, కొద్దిసేపట్లోనే చిన్నడి ఇంటికి వెళ్లాడు.

చిన్నడి ఇంట్లోకి అడుగుపెట్టేసరికి ఏడుపులూ, పెడబొబ్బలూ వినిపించాయి. కన్నడు ఆశ్చర్యపాటు విమిటని అడిగాడు.

అందుకు చిన్నడి భార్య, కొడుకూ శోకాలుపెడుతూ, చిన్నడు చచ్చిపోయాడని చెప్పారు. గుడ్డకప్పి నట్టింట్లో పడుకోబెట్టిన చిన్నణ్ణికూడా చూపించారు.

కాస్తేపు కన్నడుకూడా వాళ్లతోబాటు ఏడిచి, ఈ విధంగా అన్నాడు:

"ఇద్దరం ఎంతో స్నేహంగా ఉండే వాళ్లం. ఇక చిన్నడి ఆఖరుకోరిక తీర్చటం తప్ప నే చేయగలిగిందేమీ లేదు. తాను నాకన్న ముందు చచ్చిపోతే తన శవాన్ని కొట్టేసిన కండిచేసులో కందిమోళ్ళమీదిగా లాగమని నన్ను కోరాడు. వాడి ఆఖరు కోరిక తీరుస్తాను!"

ఈ మాటలంటూ కన్నడు చిన్నడి శరీరాన్ని భుజాన వేసుకుని, ఎవరిమాటలూ వినిపించుకోకుండా, కొట్టిన కందిచేసుదగ్గిరికి తీసుకుపోయాడు.

నేలలో పాతిన కత్తుల్లాగా ఉన్న కంది మోళ్ళు చూసేసరికి చిన్నడికి నిజంగానే ప్రాణంపోయినంత పని అయింది. ఊరు కుంటే నిజంగానే తనను కందిమోళ్ళమీదగా లాగుతాడని అతడికి భయం కలిగింది.

చిన్నడు చప్పున లేచి కన్నడి కాళ్ళు పట్టుకుని, "అన్నా, నన్ను మన్నించు! మనం దొంగబతుకు చాలించి నీతిగా బతుకుదామనుకున్నాంగదా. ఇంక దొంగబుద్ధులు మాత్రం దెనికి? రెండు బిందెలున్నాయి. చెరొకటి తీసుకుని ఆధనంతో హాయిగా జీవితాం!" అన్నాడు.

లంకెబిందెలను కన్నడూ చిన్నడూ సమంగా పంచుకుని ధనవంతులై సుఖంగా కాలం వెళ్ళబుచ్చారు.





బంగారు ఎలుక

ప్రతిష్ఠాస దేశంలో సుప్రతిష్ఠితం అనే గొప్ప నగరం ఉండేది. ఆ నగరంలో ఒక వైశ్య స్త్రీ ఉండేది. ఆమె భర్త చనిపోగానే దాయాదులు అతని ఆస్తి యావత్తూ కాజేశారు. భర్త పోయేనాటికి ఆమె గర్భవతిగా వుండి, అనంతరం ఒక కుమారుణ్ణి కన్నది. ఆమె అష్టకష్టాలుపడి ఆ కొడుకును యెలాగో పెంచి, పెద్దజేసింది. కొడుకు పెద్దవాడయ్యాక తల్లి వాడితో ఈవిధంగా చెప్పింది :

"నాయనా, నీవు కొమటి బిడ్డవు. వ్యాపారం మన కులవృత్తి. దురదృష్టవశాత్తూ నీవు అగర్భదరిద్రుడవు. అందుచేత వ్యాపారానికి అవసరమైన పెట్టుబడి ధనం లేదు. అయితే ఈ నగరంలో ధనగుప్తుడు అనే కొటిశ్వరుడున్నాడు. పేద కొమటి బిడ్డలకు సహాయంచేస్తాడు. అయిన దర్శనం చేసుకొని పెట్టుబడికి ధనం తెచ్చుకో!" తల్లి చెప్పినట్లే ఆ కొమటిబిడ్డ

ధనగుప్తుడిని చూడబోయాడు. ఆ సమయంలో ఆ కొటిశ్వరుడు మరొక యువకుణ్ణి కోప్పడుతున్నాడు :

"నీకు కొంచెమైనా వ్యాపారదక్షతలేదు. నీకు ఎన్నిసార్లో ధనసహాయం చేశాను. దానిమీద లాభం సంపాదించలేకపోగా నే నిచ్చినదికూడా పోగొట్టుకొన్నావు. తెలివిగల వాడైతే ఆ చచ్చిన ఎలుకను పెట్టుబడిగా చేసుకొని లక్షలు సంపాదించవచ్చు."

ఈ మాటలు వింటున్న కొమటి కుర్రవాడు గుప్తుడిని ధనం అడగలేదు. దూరాన చచ్చి పడిఉన్న ఎలుకను తీసుకొన్నాడు. దానిని తీసుకుపోయి ఒక వర్తకుడి పిల్లికి ఆహారంగా ఇచ్చి, దానికి ప్రతిఫలంగా రెండుదోసిళ్ళ నెనగలు పుచ్చుకొన్నాడు. వాటిని వేయించి కారపు నెనగలు చేసి, ఒక మంచినీళ్ళ కుండ తీసుకొని, ఊరిబయటికి వెళ్ళి ఒక చెట్టునీడను కూర్చున్నాడు.

మిట్టమధ్యాన్నంవేళ అడివిలో కట్టెలు
కొట్టుకొని వచ్చేవాళ్లు అక్కడికి వచ్చి ఆ
చెట్టునీడనే కాస్సేపు విశ్రాంతి తీసుకున్నారు.
కొనుటికురవాడు వారి యోగక్షేమాలు
విచారించి, తలా కాసిని కారపుకెనగలు
పంచిపెట్టి తాగేటందుకు మంచినీరిచ్చాడు.
అందుకు వారు సంతోషించి తలా రెండు
కట్టెలూ కుర్రవాడికిచ్చి వెళ్ళిపోయారు.

ఈ విధంగా సంపాదించిన కట్టెలు చిన్న
మోపు కట్టి కుర్రవాడుకూడా నగరంలోకి
తిరిగివచ్చి, వాటిని అమ్మి, ఆ డబ్బులో
కొంత పెట్టి మళ్ళీ కెనగలు కొన్నాడు.
ఇలా కొన్నాళ్ళు జరిగాక అతను కట్టెల
మోపులే కొనదగినంత ధనం కూడబెట్టాడు.
తరువాత కారపుకెనగల బేరం మాని
కట్టెలమోపులు కొని భద్రంచేశాడు.
ఇంతలో వర్షాకాలం వచ్చింది. కట్టెలకు
గిరాకి హెచ్చింది. తాను కొన్న కట్టెలన్నీ
అమ్మేసి అడబ్బుతో చిల్లరదుకాణం పెట్టాడు.

చిల్లరవ్యాపారం రాసురాసు పెద్ద వర్త
కంగా పరిణమించింది. వర్తకాన్ని బాగా
పెంచుకొని, దానిమీద వచ్చే లాభాలతో
ఇళ్ళూవాకిళ్ళూ, తోటలూదొడ్లూ కొని కాల
క్రమాన ఆ కొనుటిబిడ్డ లక్షాధికారి అయి
నాడు. అతని సంపదకు మూలం ఎలుక
కనుక అందరూ అతన్ని 'ఎలుకసెట్టి' అని
పిలవసాగారు.

ఎలుకసెట్టి ఒకనాడు బంగారంతో ఒక
ఎలుకను చేయించి దానిని తీసుకొనివెళ్లి
ధనగుప్తుడికి సమర్పించి, "అయ్యా, ఇది
మీరు నాకు చూపినపెట్టుబడి. దీనివల్ల
నేను చాలా ధనం గడించాను. వడ్డితోసహా
దీనిని మీకు తిరిగి ఇస్తున్నాను," అన్నాడు.

ఎలుకసెట్టి కథ యావత్తు విని ధన
గుప్తుడు అతని తెలివితేటలకూ, సద్బుద్ధికి
సంతోషించి, తన కుమార్తెను అతనికిచ్చి
పెళ్లిచేస్తూ, ఆ బంగారుఎలుకనే అల్లుడికి
కానుకగా ఇచ్చాడు.





తెలివి గల పిల్ల

ఒకనాడు కాశ్మీరులో ఒక చేపలమ్ముకునేది రాజభవనానికి వెళ్ళింది. రాణిగారు చేపలు బేరం చేస్తూండగా బుట్టలోని చేపల్లో ఒకటి ఎగిరెగిరి పడసాగింది.

“నాకు ఆడచేపలు కావాలి. ఆ చేప మగదా, ఆడదా?” అని రాణిగారు అడిగింది.

రాణిగారు ఆ మాట ఆడగగానే చేప పెద్దగా నవ్వింది. చేపలమ్మే మనిషి తన దగ్గర అన్నీ మగచేపలేనని చెప్పింది. రాణి ఆ మనిషిని పంపేసింది. కాని తనను చూసి ఒక చేప నవ్వుటమా అన్న ఆగ్రహంతో రాణిగారు కోపగృహం ప్రవేశించింది.

రాజుగారు ఆమె కోపకారణం తెలుసుకొన్నారు. మంత్రిని పిలిపించారు. “ఒక సామాన్యపు చేప రాణి గారిని చూసి నవ్విందట. దీనికి కారణం ఏమిటో నెలలోగా తెలుసుకోలేనిపక్షంలో నీతల తీయిం చేస్తాను,” అని హెచ్చరించాడు.

మంత్రి గుండెల్లో రాయిపడింది. ఆయన విచారంతో ఇంటికి వెళ్ళాడు. ఎండరో మేధావులనూ, జ్యోతిషులనూ, యోగులనూ, మాంత్రికులనూ తన ఇంటికి రప్పించి, “ఒక సామాన్యపు చేప రాణి గారిని చూసి నవ్వింది. దీనికి కారణం ఏమైవుంటుందో మీరెవరైనా చెప్పగలరా?” అని అడిగాడు.

ఒక్కరూ చెప్పలేకపోయారు. దానితో మంత్రికి తనకు చావు తప్పదనిపించింది ఆయన మనోవ్యాధితో మంచమెక్కాడు.

మంత్రి కుమారుడు చాలా తెలివి గలవాడు. తండ్రికి కావలసిన సమాధానం కొరకు తానే స్వయంగా బయలుదేరాడు. అతను కొన్ని రోజులు ప్రయాణంచేశాక దారిలో ఒక ముసలి రైతు తటస్థపడ్డాడు. ఆ రైతుతోబాటే మంత్రి కుమారుడుకూడా నడవసాగాడు.

కొంతదూరం పోయాక మంత్రి కుమారుడు రైతుతో, "మనం ఇలా నడిచేకన్న ఒకరి భుజాలమీద ఒకరిని మోసుకుంటూ పోతే ఇద్దరికీ నడక సులువవుతుందిగదా ! ఏమంటావు ?" అన్నాడు.

రైతు సమాధానం చెప్పలేదు. తన వెంట వచ్చే కుర్రాడికి మతి సరిగా లేదు కాబోలని మాత్రం అనుకున్నాడు.

మరికొంత దూరం పోయాక మంత్రి కుమారుడు కోతకు సిద్ధంగా వున్న చేనొకటి చూసి, "దీనినికా తినివెయ్యలేదేమబ్బా?" అని అడిగాడు. దానికి రైతు జవాబు చెప్పలేదు. ఈ మాటతో రైతు అనుమానం మరింత ఎక్కువయింది.

ఇంకొంత దూరం పోయాక ఒక అడవి వచ్చింది. మంత్రి కుమారుడు రైతుకు తన బాకు తీసి యిచ్చి, "ఇది తీసుకు పోయి రెండు గుర్రాలు తీసుకురాగలవా? మనకు ఉపయోగపడతాయి. బాకుమాత్రం పోగొట్టవద్దునుమా ! చాలా ఖరీదైనది," అని చెప్పాడు.

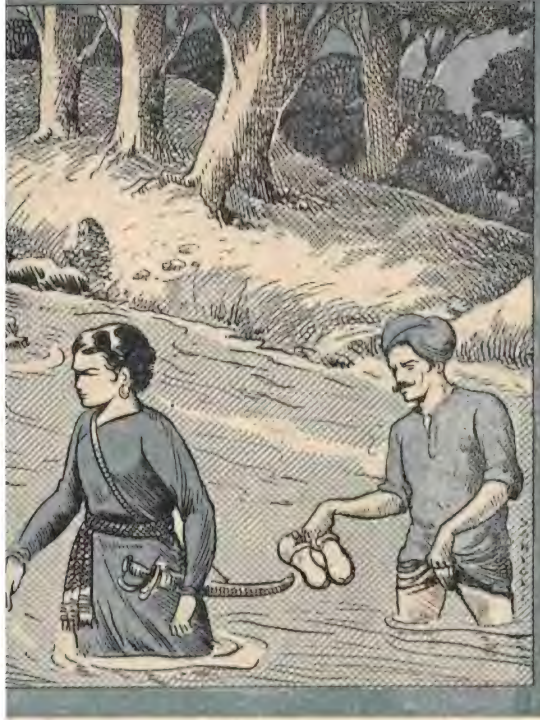
దానికి కూడా రైతు ఏమీ జవాబు చెప్పలేదు. తనతో ఈవిధంగా మాట్లాడే కుర్రవాడికి నిజంగా ఏమైనని రూఢి మాత్రం చేసుకున్నాడు.



అడివి దాటి ఇద్దరూ ఒక నగరం ప్రవేశించారు. ఆ నగరంలోని వారెవరూ వీరిని పలకరించలేదు. మంత్రి కుమారుడు చుట్టూ చూస్తూ, "ఎంత పెద్ద శృశానమో!" అన్నాడు. ఈమాటకు రైతు నవ్వుకున్నాడు.

నగరం దాటుతూనే వారిద్దరూ శృశానం దగ్గరికి వచ్చారు. శృశానంలో శవదహనం జరుగుతోంది. చచ్చిపోయినవాడి బంధువులు వచ్చే పోయేవారికి ఏవేవో తినుబండారాలుస్తున్నారు. వీరిద్దరికీకూడా ఇచ్చారు.

రెండడుగులువేసి మంత్రి కుమారుడు, చుట్టూ కలయజూసి, "ఇది ఎంత దివ్యమైన నగరం!" అన్నాడు.



కొద్దిదూరంలో వాగు ఒకటి అడ్డెచ్చింది. రైతు చెప్పలు చేతపట్టుకొని, భోవతి పైకి కట్టుకొని వాగు దాటాడు. మంత్రి కుమారుడు మటుకు ఇదేదీ చేయకుండానే వాగు దాటాడు.

ఎలాగైతేనేం రైతు గ్రామం చేరు కున్నాడు. తనవెంట పచ్చిన యువకుడు ఎంత వెరివాడైనా, చాలాదూరం తన వెంట కలిసి నడిచాడుగనక రైతు అతన్ని తన యింటికి భోజనానికి రావలసిందిగా పిలిచాడు.

దానికి మంత్రికుమారుడు, "మీ ఇంటికి అలాగే వస్తానుగాని మీ యింటి వాసాలు

బలమైనవో కావో ఆలోచించుకుని నుతీ పిలవండి!" అన్నాడు.

"ఈ పిచ్చివాడితోటి మాట్లాడటమే తప్పు!" అనుకొని రైతు తానెక్కడే ఇంటికి వెళ్ళాడు. తన భార్యకూ, బిడ్డలకూ తన వెంట పచ్చిన పిచ్చి కుర్రవాణ్ణి గురించిన సంగతి వివరంగా చెప్పాడు.

రైతుకూతురు చాలా తెలివిగలది, తండ్రి చెప్పినదంతా విన్న తరువాత ఆ పిల్ల అతడితో ఈ విధంగా అన్నది:

"నాన్నా, ఆ కుర్రవాడు పిచ్చివాడు కాదు. చాలా తెలివిగలవాడు. అందుకే అతని మాటలు నీ కర్థంకాలేదు. ఒకరి భుజాలమీద ఒకరిని మోసుకుంటూ పోదా మనటంలో అతని ఉద్దేశం ఒకరికొకరు కథలు చెప్పుకుంటూ నడుద్దామని! పొలాన్నింకా తినివెయ్యలేదే మబ్బా అంటే, రైతులకు సామాన్యంగా ఉండే అప్పల వాళ్ళు పంట కాజెయ్యలేదేమిటా అని! బాకు తీసుకుపోయి రెండు గుర్రాలు తీసుకురమ్మనటంలో అతని ఉద్దేశం రెండు దుడ్డుకర్రలు నరుక్కురమ్మనీ, అవి అడవిలో వీదైనా వస్తే అండగా ఉంటా యనీనూ! నగరంలో ఎవరూ పలకరించ నందున అది అతనికి శృణానంలా కని

పించింది ; శృశానంలో అతిథ్యం దొరికింది గనక దాన్ని నగరం అన్నాడు ! వాగు దాటేటప్పుడు నీటిలో ఏముంటుందో తెలియ గనక అతను పాడరక్షలు విప్పలేదు, ధోవతి పైకికట్టలేదు ! అతను చాలా తెలివైనవాడు. మనయింటి వాసాలు బలమైన పని చెప్పిఉంటే తప్పక వచ్చేవాడు. ఇల్లు తనను భరిస్తుందే లేదోనని తెలుసుకొనడానికే ఆయన అలా అడిగాడు. నే నాయనకు అతిథ్యం ఇస్తానుండు !”

రైతుకూతురు ఒక చిన్న గిన్నెనిండా నెయ్యి, పన్నెండు చపాతీలూ, ఒక దుత్త నిండా పాలూ, నొకరుచేతికిచ్చి ఊరిబయట ఉన్న మంత్రికుమారుడికి పంపిస్తూ ఒక చిన్న ఉత్తరంలో ఈ విధంగా రాసింది :

“మిత్రమా, చంద్రుడు సంపూర్ణుడు. సంవత్సరానికి పన్నెండు నెలలు. సముద్రుడు చెలియలికట్టను దాట యత్నిస్తున్నాడు.”

రైతుకూతురిచ్చిన వస్తువులను నొకరు మంత్రికుమారుడివద్దకు తీసుకు పోతూండగా, నొకరుకొడుకు దారిలో తటస్థపడి, తండ్రివద్ద మారాంచేసి కొంత పదార్థం కాజేశాడు. నొకరు మిగిలినవాటిని తీసుకు పోయి మంత్రికుమారుడి కిచ్చాడు.



మంత్రికుమారుడు భోజనం పూర్తిచేసి, రైతుకూతురు పంపిన చీటి తీసుకొని, దానికి సమాధానం నొకరుద్వారా పంపాడు :

“స్నేహితురాలా! అమావాస్య చంద్రుడు కావటంచేత అతని జాడతెలియదు. ఏడాదికి పదకొండు మాసాలేనని నాకుతోస్తోంది. సముద్రంలో నీరు సగానికి తీసివుంది.”

ఈ సమాధానం వినగానే రైతుకూతురు నొకరుతో, “నేనిచ్చిన నెయ్యి, ఒక చపాతీ, సగం పాలూ ఎంచేశావు ?” అని అడిగింది. దొంగతనం బయటపడిపోయింది.

అతరవాత ముసలిరైతు వెళ్ళి మంత్రికుమారుణ్ణి తన యింటికి పిలుచుకొని

వచ్చాడు. మంత్రి కుమారుడూ, రైతు కూతురూ చాలా సేపు మాట్లాడుకున్నారు. చివరకు మంత్రి కుమారుడు రైతు కూతురుతో, రాణిగారిని చూసి చేప నవ్వి నవ్వుతూ పూసగుచ్చినట్టు చెప్పి, "ఆ చేప అలా నవ్వుతూనికి కారణం ఏమై వుంటుంది?" అని అడిగాడు.

"రాణిగారి అంతఃపురంలో యెవరికీ తెలియకుండా ఒక పురుషుడు నివసిస్తూ ఉండాలి!" అన్నది రైతు కూతురు.

మంత్రి కుమారుడు ఆశ్చర్యపడి, "ఈ విషయం నిజమైతే రుజువు చేయటానికి నువ్వు తోడ్పడగలవా? నా తండ్రి ప్రాణం కాపాడినదానవవుతావు!" అన్నాడు.

సరేనని రైతు కూతురు మంత్రి కుమారుడివెంట బయలుదేరింది. ఇద్దరూ ఇంటికి తిరిగివచ్చారు. రైతు కూతురు చెప్పిన మాటలు విని మంత్రి సంతోషించి రాజుతో చేప నవ్వుకుగల కారణం చెప్పేశాడు.

"దీనికి రుజువు?" అని అడిగాడు రాజు.

"రాజనగరులో ఒక వెడల్పుయిన కందకం తవ్వించండి. దానిమీదుగా రాణి గారి పరిచారికలను దూకమని శాసించండి" అని సలహా ఇచ్చింది రైతుకూతురు.

ఆసకారంగానే కందకం తవ్వి రాణి గారి దాసీలందరినీ దూకమన్నారు. ఎవరూ దూకలేకపోయారు. ఒకతెమాత్రం ధైర్యంగా ముందుకువచ్చి దూకింది.

"ఆ మనిషి స్త్రీ కాదు. పరీక్షించండి," అన్నది రైతు కూతురు. ఆమె చెప్పినట్టే రుజువుయింది. ఆ మనిషి స్త్రీ కాదు, స్త్రీ వేషంలో అంతఃపురంలో ప్రవేశించిన పురుషుడు. మోసాన్ని బయటపెట్టినందుకు రాణిగారు చాలా సంతోషించింది. ఆ పురుషుణ్ణి తగినవిధంగా శిక్షించారు.

రాజుగారు మంత్రికి గొప్ప బహుమతి ఇచ్చి, మంత్రి కుమారుడికీ, రైతు కూతురుకూ వైభవంగా వివాహం జరిపించారు.





12

[నమరసేనుడు తన సైనికులతో పారిపోసాగాడుకదా? కొంతసేపటికి కుంభాండుడు తమను వెన్నాడుతున్నట్టు గ్రహించాడు. సైనికులను చెల్లమీద కాపుపెట్టి, ఒంటరిగా ఒక గుహలో కూర్చున్నాడు. గుహవెనుకభాగాన ఒక రహస్యద్వారం వుంది. దానిని నమరసేనుడు తెరవటంతో ఇద్దరు బలిష్ఠులు హఠాత్తుగా లోపలకువచ్చి అతణ్ణి బంధించారు. తరవాత—]

హఠాత్తుగా ఇద్దరు బలిష్ఠులు తనమీదకు దూకేసరికి నమరసేనుడు తబ్బిబ్బయాడు. అతడి నోట మాట రాలేదు. ఇంతలో గుహ ముందునుంచి భయంకరమైన సింహగర్జన వినబడింది. మరుక్షణంలోనే నమరసేనుణ్ణి బంధించిన ఇద్దరూ అతణ్ణి భుజాలమీద వేసుకుని అక్కడినుంచి పారిపోసాగారు.

నమరసేనుడు చేయగలిగిందేమీ లేక ఆ ప్రాంతాన్ని పరీక్షిగా చూస్తున్నాడు. అదంతా ఒక కొండ లోయలాగా ఉంది. తనను బంధించిన ఇద్దరు వ్యక్తులూ కొండ మిట్ట

మీంచి పల్లానికి దిగుతున్నారు. దూరంగా ఎక్కడో మినుకుమినుకుమని దీపాలు మెరుస్తున్నాయి.

“మీరెవరు? నన్నెందుకు బంధించారు?” అని అడిగాడు నమరసేనుడు.

అందుకు ఆ ఇద్దరూ మొహమొహాలు చూసుకొని మాట్లాడకుండా ఊరుకున్నారు. నమరసేనుడు అదే ప్రశ్నను తిరిగీ అడిగాడు. అప్పుడు వాళ్ళల్లో ఒకడు—“అదంతా మా నాయకుణ్ణి అడిగితే చెబుతాడు!” అని మాత్రం జవాబిచ్చాడు.

‘చందమామ’



జవాబుగా మరికొన్ని కేకలు వినబడినై. ఇదంతా ఆశ్చర్యాన్నేగాక, భయాన్నికూడా కలిగించింది సమరసేనుడికి.

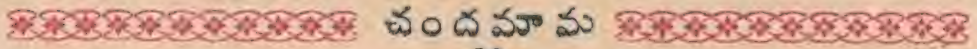
చివరకు అతణ్ణి ఆ ఇద్దరూ ఒక ఇంటికి తీసుకుపోయారు. తలుపు తట్టగానే అది తెరవబడింది. సమరసేనుణ్ణి ఒక గది లోకి తీసుకుపోయి కాళ్ళూ, చేతులూ తాళ్ళతో కట్టి—“ఈ రాత్రికి యిదే నీ పడక గది. తెల్లవారిన తర్వాత వుంది ముసళ్ళ పండగ” అంటూ వెళ్ళిపోయారు.

సమరసేనుడికి ఆ రాత్రి నిద్రపట్టలేదు. తనను ఈ కొత్తవాళ్ళు ఎందుకు బంధించారో ఎంత ఆలోచించినా అతడికి అర్థం కాలేదు. ఈ ద్వీపంలో తనూ, కుంభాండుడే కాక, తమవలె కొంత నాగరికులైన మరొక జాతివాళ్ళుకూడా నివసిస్తున్నారని మాత్రం అతడు ఊహించాడు. తనను బంధించినవాళ్ళ వేషభాషలు చూస్తే, వాళ్ళ ఆటవికులు కాదని తెలుస్తూనేవుంది.

దారి తెన్నూ లేని ఆలోచనలతో సమరసేనుడు ఆ రాత్రంతా ఆ చీకటిగదిలో గడిపాడు. తెల్లవారవచ్చిన సూచనగా కోడి కూతలు వినబడసాగినై. కొద్దిసేపటితర్వాత గుడిగంటలు మోగుతున్న శబ్దంకూడా వినబడింది. అవెంటనే అడుగుల చప్పుడూ,

ఆ జవాబుతో ఇక వాళ్ళను ప్రశ్నించి లాభం లేదనుకున్నాడు సమరసేనుడు. కొండమిట్ట ప్రదేశాన్నుంచి లోయలోకి దిగగానే ఆ ఇద్దరూ సమరసేనుణ్ణి కిందకు దింపి, చేతులకూ కాళ్ళకూ కట్టిన కట్టు విప్పేశారు. తరవాత సమరసేనుణ్ణి మధ్యను ఉంచి అటూ ఇటూ వాళ్ళు నడుస్తూ ముందుకు పోసాగారు.

అలా కొంతదూరం వెళ్ళేసరికి దీపాల కాంతి దగ్గరయింది. చెట్టుమీద కావలి కూర్చున్న ఒకడు, “మిత్రులు ఎవరో బంధించి తెస్తున్నారు. దారి యివ్వండి!” అంటూ పెద్దగా కేకపెట్టాడు. ఆ కేకకు



చందమామ

కొద్దిసేపట్లో కిర్రుమంటూ తలుపు తెరుచు
కోవటం జరిగింది.

సమర సేనుడు అటుకేసి చూశాడు.
ఇద్దరు కొత్తవాళ్ళు కత్తులు ధరించి కోర
చూపులు చూస్తూ సమర సేనుడిదగ్గరకు
వచ్చారు. సమర సేనుడు నిర్భయంగా
వాళ్ళకేసి చూస్తూ—

“ఆ మోగినది గుడిగంటలేనా?” అని
వాళ్లను అడిగాడు.

అందుకు ఆ కొత్తవాళ్ళల్లో ఒకడు
నవ్వుతూ, “అవి గుడిగంటలు కాదు, చావు
బాజాలు. వ్యాఘ్రుడత్తుడు అడిగినదానికి
సరిఅయిన జవాబు ఇవ్వకపోయావో...

నేటితో నీకు నూరేళ్ళజీవితం నిండినట్టే.
జాగ్రత్త,” అన్నాడు.

వ్యాఘ్రుడత్తుడెవరు? తననుంచి అతడు
తెలుసుకోగోరుతున్న రహస్యం ఏమిటి?
ఇలాంటి ప్రశ్నలకు సమర సేనుడికి జవాబు
దొరకలేదు. కోరచూపులు చూస్తూ, క్రూరాతి
క్రూరుల్లా వున్న వ్యాఘ్రుడత్తుడి అనుచరు
లను అడిగినా లాభం లేదని సమర సేనుడు
దృఢపరుచుకున్నాడు.

సమర సేనుడి కట్టు విప్పబడినై.
వ్యాఘ్రుడత్తుడి సేవకులు అతణ్ణి గదినుంచి
బయటకు తీసుకువచ్చారు. “నన్ను
ఎక్కడికి తీసుకుపోతున్నారు?” అని వుండ





అంతలో ఒక పెద్ద తలుపు తెరవబడింది. ఎదురుగా ఒక ఎత్తయిన పితం మీద వ్యాఘ్రుడత్తుడు కనిపించాడు. సమర సేనుణ్ణి చూస్తూనే నవ్వుతూ—

“సమరసేనా, నీకు వ్యాఘ్రమండలం తరపున అభివందనాలు చెప్పుతున్నాను. బహుశా నీ పూర్వులూ, నా పూర్వులూ కుండలినీద్వీపంలో ఒకే పట్టణవాసులై ఉండవచ్చు. ఇక్కడ—ఈ మంత్రాల దీవిలో వారి సంతానమైన మనం యిలా కలుసుకోవటం నీకు ఆశ్చర్యంగా లేదా?” అని అడిగాడు.

బట్టలేక ఆడిగాడు సమరసేనుడు. అందుకు వాళ్ళు “నిన్ను మా నాయకుడైన వ్యాఘ్రుడత్తుడివద్దకు తీసుకుపోతున్నాం. ఒళ్ళు దగ్గరపెట్టుకొనిమాత్రం ప్రవర్తించు. తెలిసిందా?” అని గద్దించారు.

కొంతదూరం నడిచి అందరూ ఒక పెద్ద భవనంలో ప్రవేశించారు. అక్కడ రకరకాల అయుధాలు ధరించిన చాలా మంది సైనికులు కనిపించారు.

వాళ్ళను చూస్తూనే, ‘వీళ్ళు సైనికులు కారు. మాటల తీరు, వేషాలూ చూస్తే వర్తి బందిపోటు గుంపులా వుంది,’ అనుకొన్నాడు సమరసేనుడు తనలో.

సమరసేనుడికి తను బంధింపబడిన దగ్గరనుంచి జరుగుతున్న ప్రతి సంఘటనా ఆశ్చర్యంగానే కనబడుతోంది. తనను ఎవరు ఎందుకు బంధించారనేది ఒక ఆశ్చర్యకరమైన సంగతి. కుండలినీద్వీపం పెరుకూడా చెప్పి, తమ పూర్వీకుల నివాస స్థానాల మాట గుర్తుచేస్తున్న ఈ వాఘ్రుడత్తుడి ధోరణికూడా ఆశ్చర్యంగానే వుంది.

“నాకు ప్రతిదీ ఆశ్చర్యమే కలిగిస్తోంది,” అన్నాడు సమరసేనుడు నిబ్బరంగా. “నన్ను మీ అనుచరులు ఎందుకు బంధించినట్టు? మీవద్దకు ఎందుకు తీసుకువచ్చినట్టు? అసలు మీరు ఈ ద్వీపానికి



ఎప్పుడు వచ్చారు? నాకన్నీ వింతగానే కనబడుతున్నాయి!" అంటూ ముగించాడు సమరసేనుడు.

"సమరసేనా! ఇందులో నువ్వు ఆశ్చర్య పడవలసిందేమీలేదు. శమనద్వీప రాజైన శాక్తేయుడు దేశాలమీద బండెత్తి మన కుండలినీద్వీపాన్ని కూడా దోచుకున్నాడు. మన పూర్వుల్లో దృఢకాయులైన కొందరిని బానిసలుగా కూడా పట్టుకొని, మరెవరినీ ద్వీపాలను దోచుకునేందుకు ఓడల్లో బయలుదేరాడు. ఈ ద్వీపంలో అతడు మృత్యువు పాలయ్యాడని నీకూ తెలుసుననుకుంటాను. బానిసలుగా బంధింపబడిన మనపూర్వులు స్వేచ్ఛ పొంది, ఈ ప్రాంతాల్లో నివాసం ఏర్పరుచుకున్నారు. మనవాళ్లు స్వేచ్ఛ పొందటానికి, శాక్తేయుడి శిష్యులైన ఇద్దరు మాంత్రికులమధ్య చెలరేగిన ద్వేషం కొంత సహాయం చేసింది. వాళ్లను నీవు ఎరుగుదువుకదా?" అని అడిగాడు వ్యాఘ్రుడత్తుడు.

"ఎరుగుదును!" అని వెంటనే జవాబు చెప్పాడు సమరసేనుడు. అతడికి వ్యాఘ్రుడత్తుడు చెపుతున్నదంతా నిజంగా కనబడుతున్నా, ఆశ్చర్యంకూడా కలిగిస్తోంది.

"ఐతే యిప్పుడు చెప్పు, ఆ శాక్తేయుడి త్రిశూలం ఎక్కడ వుంది? చండిదేవి



ప్రసాదితమైన ఆ త్రిశూలం శక్తి నీవు వినేవుంటావు? మరి దానిసంగతేమిటి?" అని అడిగాడు వ్యాఘ్రుడత్తుడు.

ఆ ప్రశ్నతో సమరసేనుడు నివ్వెర పోయాడు. వ్యాఘ్రుడత్తుడు, శమనద్వీప రాజయిన శాక్తేయుణ్ణి గురించి చెప్పిన సంగతులేవి సమరసేనుడికి తెలియవు. చతుర్వేత్తుడు ఒకసారి తమ గురువైన శాక్తేయుడిని గురించి కొంత చెప్పాడు. శాక్తేయుడు కుండలినీద్వీపాన్ని దోచుకున్న సంగతి తను వినలేదు. చండిదేవి, శాక్తేయుడికి ప్రసాదించిన త్రిశూలం సంగతి అతడికి మొదలే తెలీదు.

చందమామ





"వ్యాఘ్రుడత్రా! మీరడిగే ప్రశ్నలలో వేటికి నేను జవాబివ్వలేను. మీరు నన్ను పొరపాటుబడి బంధించివుంటారు. కాకై యుణ్ణిగురించిగానీ, అతడి దివ్యశక్తిబలం గల త్రిశూలంసంగతిగానీ నాకు తెలియదు," అన్నాడు సమరసేనుడు.

వ్యాఘ్రుడత్తుడు, సమరసేనుడి జవాబు విని మండిపడ్డాడు. "నువ్వు ఆమాయి కుడిలా నటించి నన్ను మోసగించలేవు. నీకు రేపు ఉదయం పడిగంటలవరకూ అవకాశం యిస్తున్నాను. ఈలోపల బాగా ఆలోచించుకుని నిజం చెప్పటం నీకు శ్రేయస్కరం. లేకపోతే నిన్ను చిత్రపథ చేసి భద్రచాముండికి ఆహారంగా వేస్తాను. నిన్ను రక్షించేవాళ్ళెవరూలేరు," అంటూ భీకరంగా ఆరిచాడు.

సమరసేనుడు సిగ్గుపడ్డెసాయాడు. తన కేమాత్రం తెలియని సంగతులు చెప్పమని బలవంతపెడుతున్నాననేది వ్యాఘ్రుడత్తుడికి తెలియదని సమరసేనుడు గ్రహించాడు. అయినా తన మాటల్లో వ్యాఘ్రుడత్తుడికి నమ్మకం కలిగించటం సాధ్యమయ్యే పని కాదు.

వ్యాఘ్రుడత్తుడి ఆజ్ఞ విని ఇద్దరు భటులు సమరసేనుణ్ణి అక్కడినుంచి ఒక చీకటి



గదికి తీసుకుపోయారు. అక్కడ అతడి కాళ్ళూ చేతులూ కట్టి నేలమీద పడవేశారు. ఒకపక్కగా భయంకరరూపి అయిన భద్రచాముండివిగ్రహం వుంది. భటులు సమరసేనుడికి ఆ విగ్రహాన్ని చూపుతూ—

"రేపు పడిగంటలలోగా, మా నాయకుడికి నిజం చెప్పకపోయావంటే, నీవు ఈ దేవికి బలికాక తప్పదు. ఆలోచించుకో," అంటూ అక్కడినుంచి వెళ్లిపోయారు.

సమరసేనుడు ఆకలిబాధతో, కాళ్ళూ చేతులూ కట్టవల్ల కలిగే నొప్పితో నానా యాతనా పడసాగాడు. తెల్లవారితే తనకు మరణం తప్పదని తోచింది. ఇటువంటి





అవత్సమయంలో చతుర్నేత్రుడు తప్ప తనకు సహాయపడగలవాళ్లు ఎవరూ లేరు. కాని చతుర్నేత్రుడికి తను అపాయంలో చిక్కుకున్నట్టు తెలియటం ఎలా?

సమరసేనుడు ఇలాంటి ఆలోచనలతో బాగా రాత్రిపోయేవరకూ కదలామెదలక వుండిపోయాడు. బాగా నడిరేయివేళకు ఎవతో గదితలుపు తెరిచిన శబ్దం అయింది. సమరసేనుడు అటుకేసి చూశాడు. కత్తులు ధరించిన ఇద్దరు దృఢకాయులు లోపలకు వచ్చారు. బహుశా తనను హింసించేందుకు వస్తున్న వ్యాఘ్రుడతను భటులైవుంటారని సమరసేనుడు భావించాడు.

ఆ కొత్తవాళ్లద్వారా సమరసేనుడివద్దకు వచ్చి కట్టు విప్పారు. ముందు ఏమి జరుగుతుందా అని ఆశ్చర్యపడుతూ చూస్తున్న సమరసేనుణ్ణి తమవెంట రావలసిందిగా సాజుచేసి, వాళ్ళిద్దరూ వేగంగా ముందు నడవసాగారు.

వాళ్ళు కొంతదూరం వెళ్లేసరికి ఎదురుగా వస్తున్న వ్యాఘ్రుడత్తుడి అనుచరులిద్దరు కనిపించారు. వెంటనే సమరసేనుడి వెంట నున్నవాళ్లు అతణ్ణి చెయ్యిపట్టుకుని పక్కన వున్న చీకటిలోకి లాగుతూ—

“మేము మీ స్నేహితులం. వ్యాఘ్రుడత్తుడి సేవకులు గస్తీ తిరుగుతున్నారు. మనం ఈ చీకట్లో నిలబడి వాళ్ళు దగ్గరకు రాగానే హఠాత్తుగా మీదపడి హతమార్చాలి. కనక సిద్ధంగా వుండు,” అని చెప్పారు.

కాసేపటికల్లా వ్యాఘ్రుడత్తుడి గస్తీ వాళ్ళిద్దరూ ఆ సమీపానికి వచ్చారు. చీకటిలో పొంచివున్న సమరసేనుడూ, అతడి మిత్రులిద్దరూ వాళ్ళమీదకు దూకి కిక్కురుమనేకముందే గొంతులు నులిమి. ఆ పక్కనవున్న పాడుభావిలో పారేశారు.

ఆ తరవాత వాళ్ళు కొండదారులవెంట నడిచి, సరిగా సూర్యోదయంవేళకు ఒక చిన్న పల్లెవేరారు. —(ఇంకా వుంది)





కురూపి భర్త

CHITRA

మిథిలానగరపు రాజుకు ఒక్కడే కుమారుడు. అతనిపేరు కుశుడు. అతను సకల శాస్త్ర పారంగతుడు, సకల సద్గుణ సమన్వితుడు. పరిసర దేశాలలో అతనికి అపార మైన కీర్తి ఉండేది. ఆ దేశాల రాజకుమారులు అతనికి ప్రాణస్నేహితులుగా ఉండేవారు. ఇన్ని ఉండికూడా కుశుడికి చక్కదనంలేదు. అతను కురూపి అన్న బాధ మరెవ్వరికి ఉండేదికాదు. కాని అతనుమాత్రం ఆ విషయం మరిచిపోలేక పోయేవాడు.

ఈ కారణంచేతనే అతను యుక్తవయసు వచ్చికూడా వివాహంమాట తలపెట్టలేదు. పెళ్ళాడి వంశం నిలబెట్టమని వృద్ధరాజు కుశుణ్ణి ఎన్నోసార్లు హెచ్చరించాడు. కాని ప్రతిసారి కుశుడు:

"నావంటి కురూపిని ఏ రాజకన్య వరిస్తుంది?" అని అయిష్టంగా తండ్రికి సమాధానం చెప్తుండేవాడు.

"నీ పరిచయం అయినాక ఏ రాజకన్య నిన్ను ప్రేమించదు?" అని తండ్రి ఎదురు ప్రశ్నించేవాడు.

తండ్రి వొత్తిడినుండి బయట పడటానికి కుశుడొక యుక్తివేశాడు. అతను స్వయంగా బంగారంతో ఒక అతి రూపసుందరి ప్రతిమ తయారుచేసి, అలాటికన్య దొరికితే తప్పక వివాహమాడుతానన్నాడు, అటువంటి కన్య ఎక్కడా ఉండదని కుశుడి విశ్వాసం.

కాని మూడుమూర్తులా అలాటిదే మగధ రాజు పెద్దకూతురు ప్రభావతి. కుశుడు తయారుచేసిన ప్రతిమలాటి కన్యలకొసం వెతుకుతూ నానాదేశాలు తిరిగి మగధకు వచ్చిన మిథిలరాజు దూతలు ఈ విషయం కనిపెట్టారు. మగధరాజుకు ఒకరు కాదు, ఎనిమిదిమంది కుమార్తెలున్నారు. మిథిల యువరాజు కుశుడి పేరు ప్రఖ్యాతులు అది వరకే వినిఉండటంచేత మగధరాజు సంతో



వృద్ధరాజు ఒక ఉపాయం ఆలోచించాడు.
 "చూడు! పూర్వం మనవంశంలో ఒక
 పురాతన సంప్రదాయం ఉండేది. దాని
 ప్రకారం వధువు వివాహ సమయంలో
 వరుణ్ణి చూడటానికి వీల్లేదు. ఇప్పుడా
 ప్రకారమే నీ వివాహం జరిపిస్తాను,"
 అన్నాడు రాజు,

"వివాహసంతరం?" అన్నాడు కుశుడు.
 "దానికేముంది, ఒక ఏడాదిపాటు మీ
 పడకగదిలో దీపంలేకుండా నిషేధిస్తాను"
 అన్నాడు రాజు.

షంగా వివాహానికి ఒప్పుకున్నాడు. తనను
 చూడకుండానే తనలాటి ప్రతిమను తయారు
 చేసిన కుశుణ్ణి పెళ్ళాడటానికి ప్రభావతి
 కూడా ఉవ్విళ్ళూరింది.

కుశుడుమాత్రం కుంగిపోయాడు. అంత
 రూపవతిని తనకిచ్చి పెళ్లిచేయవద్దని అతడు
 తండ్రిని బతిమాలాడు. కాని వృద్ధరాజు
 వినిపించుకోలేదు.

"ఒక్క ఏడాది నీ భార్యగా ఉన్నమీదట
 ఆ ప్రభావతి నీకంటే అందగాడు ప్రపంచం
 లోనే లేడనుకుంటుంది. నామాటనమ్ము,"
 అన్నాడాయన. అందుకు కుశుడు:
 "ఈ ఏడాదిలోగా?" అని ప్రశ్నించాడు.

బలవంతాన కుశుడు వివాహానికి అంగీక
 రించాడు. అతనికి ప్రభావతికి పురాతన
 సాంప్రదాయానుసారం వివాహం జరిగింది.
 ప్రతిరాత్రి కుశుడు చీకటిలో తన భార్య
 వద్దకు వచ్చేవాడు. ఆమెకు శత్రువిచిత్రమైన
 గాథలు చెప్పేవాడు, చక్కని పాటలుపాడి
 వినిపించేవాడు.

తన భర్తయొక్క మంచితనానికి, తెలివి
 తేటలకూ ప్రభావతి మురిసిపోయేది. కాని
 వన్నెండు మాసాలపాటు అతని ముఖం
 చూసి ఆనందించే అదృష్టం తనకు లేదని
 విచారించేది. ఈ విచారం నానాటికీ తీవ్రం
 కాసాగింది. తన భర్తముఖం చూడకుండా
 ఇంకొక్క గడియకూడా ఉండలే ననిపిం

చింది. ప్రభావతి తనవాసిని పిలిచి, ఎలా గైనా తనకు తనభర్తను చూపినట్టయితే కోరిన బహుమానం ఇస్తానని ఆశపెట్టింది. దీనికి ఆశపడి దాసిది, ఒకనాడు కుశుడు వీధి ఊరేగుతుండగా ఒక కిటికీ చాటు నుంచి ప్రభావతికి చూపింది.

కుశుణ్ణి చూడగానే ప్రభావతికి తలతిరిగి పోయినట్టయింది. తనభర్త అంత అంద విహీనుడా? అబద్ధం! కాని, ఆ రాజ లాంఛనాలతో ఊరేగే అధికారం తనభర్తకు కాక ఇంకెవరికున్నది? అతను కురూపి కనుకనే పెళ్ళిలో అతనిముఖం తాను చూడ కుండా చేశారు! అందుకనే తన శయన

మందిరంలో దీపంలేకుండా చేశారు! ఎంత మోసం! ఎంత వంచన!

ప్రభావతికి పట్టరాని అగ్రహం కలిగింది. ఆమె తన వస్త్రాభరణాలునర్దుకుని పట్టింటికి వెళ్ళటానికి సిద్ధమయింది.

ఈ వార్త కుశుడికి తెలిసింది. అతను విచారంగా, “ఆమె ఇష్టంవచ్చినట్టు చేయ నివ్వండి!” అన్నాడు.

అన్నాడేగాని ప్రభావతి వెళ్ళిపోయినరోజు నుంచీ కుశుడికి జీవితం శూన్యంగా కని పించసాగింది. అతనికి నిద్రాహారాలు లేకుండాపోయాయి. చివరకు అతను ఒక నాడు తన రాజవస్త్రాలు వినడ్డించి సామాన్య





దుస్తులు ధరించి మగధకు ప్రయాణమై వెళ్ళాడు. ప్రభావతి మనసులో కలిగిన గాయాన్ని ఏవిధంగానైనా మాస్పి, తనపై ఆమెకు కనికరం కలిగేలాగు చేయాలని అతని ఉద్దేశం.

మగధచేరిన కుసుడు రాత్రివేళ రాజ భవనం పరిసరాలకు వెళ్ళి వేణువుపై కరుణాపూరితంగా వాయించేవాడు. ప్రభావతి ఆవేణునాదం విని అది తన భర్తదేవని గుర్తించింది. ఒకప్పుడా వేణునాదం విని తన్మయత్వంచెందిన ప్రభావతి, ఇప్పుడది చెవిని పడగానే మండిపడింది. తనకు ద్రోహంచేసినది చాలక తనను వెంబడించి

అతను ఇక్కడికికూడా వచ్చాడని ఆమెకు అగ్రహం కలిగింది.

కుసుడు తన భార్యకు మరొకవిధంగా సందేశం పంపటానికి ఆలోచనచేశాడు. అతనొక కుమ్మరివద్దకు పోయి, "తాతా, నీవు తయారుచేసే కుండలకు చక్కగా రంగులు వేస్తాను. వాటిని తీసుకుపోయి రాజ భవనంలో ఇవ్వగలవా?" అని అడిగాడు.

"అది నీ పనితనాన్నిబట్టి వుంటుంది, నాయనా!" అన్నాడు కుమ్మరి.

కుసుడి పనితనం కొద్దిపాటిది కాదు. అతను రంగులూ, బొమ్మలూ వేసిన కుండలనుచూసి రాజుగారు గొప్పగా మెచ్చుకొని, వాటిని కొని తన కుమార్తెలకు బహూకరించాడు. మిగిలిన రాజకుమార్తె లందరూ వాటిని చూసి ఆనందించారు. కాని ప్రభావతిమటుకు కుండపై తన చిత్రపు చూడగానే అది తన భర్తచేసిన పనే అని తెలిసి మరింత అగ్రహంచెంది కుండను పగలగొట్టి పారవేయించింది.

ఈసారి కుసుడు తన భార్యకు మరింత దగ్గిరిగా వెళ్ళే ఉపాయం ఆలోచించాడు. రాజుగారి వంటవాణ్ణి పట్టుకొని, "బాబూ, నేను కొత్తకొత్త వంటకాలుచేసి రాజుగారిని మెప్పించగలను. నావంట రుచిచూస్తే నీకు

కీర్తి, బహుమానమూకూడా వస్తుంది. నాకేమీ జీతం అవసరంలేదు. నన్ను నీకింద పనిచెయ్యనియ్యి!" అని అడిగాడు. పంట వాడు నమ్మించాడు.

మర్నాడు భోజనాల దగ్గర రాజు కొత్త పంటకాలుచూసి పరమానందం చెందాడు. వాటిని అంతఃపురంలోని తన కుమార్తెల వద్దకు వెంటనే పంపమని ఉత్తరువుచేశాడు. కుశుడే స్వయంగా బంగారుపళ్ళెంలో భోజనంతీసుకొని ప్రభావతి వద్దకు వెళ్ళాడు. ప్రభావతి తన భర్తను గుర్తించింది. తన కొరకు అతను ఇన్నిపాట్లు పడుతున్నాడే అన్న కనికరంకూడా ఆమెకు కలగలేదు.

"నీచేతి భోజనం నా కవసరంలేదు. మరెవరి చేతనైనా పంపించు!" అన్న దామె ఎంతో నిర్దయగా.

తన భార్య హృదయం పాపాణమై పోయిందనీ, దానిని ద్రవింపజేసే శక్తి తనకు లేదనీ కుశుడు నిర్ధారణ చేసుకొన్నాడు. అతను మగధను విడిచి ఏ కాశీకైనా వెళ్ళి నన్యాసాశ్రమం స్వీకరించ నిశ్చయించాడు.

కాని ఈ నిశ్చయానికి వచ్చిన క్షణంలోనే ఒక దుర్వార్త రాజనగరంలో కార్చిమ్మలా పాకింది. ఎవరో ఏడుగురు రాజులు మగధపై దండెత్తి వస్తున్నారట.



ప్రభావతి సొందర్యంగురించి, ఆమె భర్తను బదిలేసిన విషయమూ విని, ఆమెను పెళ్ళాడటానికై వారిపని చేస్తున్నారట.

ఈవార్త విని మగధరాజు తల్లడిల్లి పోయాడు. తన ఒక్క సేనతో ఏడు సేనలను ఎట్లా ఎదుర్కోవటం? ఒకవేళ ప్రభావతికి మళ్ళీ వివాహం చేద్దామనే అనుకున్నా, ఏడుగురు రాజులున్నారు! ఏ ఒకరికి ఆమెనిచ్చినా మిగిలిన ఆరుగురూ శత్రువులౌతారు!

అందుకని మంత్రులనూ, సేనానాయకులనూ, పండితులనూ పిలిపించి రాజు వారి సలహా కోరాడు.



నిజానికి, ప్రభావతి చేసిన పని రాజభవనంలో ఎవరికి ఇష్టంలేదు. అందుచేత తమలోతాము వితర్కించుకొని మంత్రులూ, పండితులూ చివరకు రాజుకు ఈ విధంగా సలహా ఇచ్చారు :

“మహాప్రభూ! ఈ విపత్తునుండి బయటపడటానికి ఒక్కటే ఉపాయం. ప్రభావతి రాకుమారిని ఏడు ఖండాలుగా నరికించి, మనపైకి దండెత్తి వచ్చే ఒక్కొక్క రాజుకూ ఒక్కొక్క ఖండం కానుకగా పంపండి. అందరూ వచ్చిన దారిన తిరిగిపోతారు. దేశానికి యుద్ధభయం తొలగిపోతుంది!”

మంత్ర పండితులిచ్చిన ఈ సలహా వినగానే కుసుడి రక్తం ఉడికిపోయింది. యుద్ధభయంకొద్దీ వీరంతా చేరి తన భార్యను బలిచేస్తారా?

కుసుడు పంటవాడి దుస్తులతోనే రాజు వద్దకు పోయి, “మహారాజా, ఈ విరికివాళ్ల సలహా పాటించకండి. మీ సేనలను నాకు పప్పగించండి. నేను వెళ్లి శత్రువులనందరినీ జయించివస్తాను,” అన్నాడు.

మగధరాజుకు విస్మయం కలిగింది.

“నా సేనలకు పంటవాడా సేనానాయకుడు?” అని అడిగాడు.

“మహారాజా, నేను పంటవాణ్ణి కాను. మీ పెద్ద అల్లుణ్ణి. ప్రభావతి అలక తీర్చటానికి ఇన్ని పాట్లు పడ్డాను. ఆమె ప్రాణం కాపాడటానికి యుద్ధరంగంలో చావలెనా? వెంటనే సేనను సిద్ధంచేయండి.”

రాజు తన అల్లుడి ఔదార్యానికి సంతోషించి వెంటనే సేనను ఆయత్తపరిచి, కుసుడివెంట యుద్ధరంగానికి పంపాడు.

ఈ వార్త వినగానే ప్రభావతి హృదయంలోని శిలలు ద్రవించి ప్రవాహాలు కట్టసాగాయి. ఇంత ఉదారుడైన భర్తపట్ల తాను ఎంత నీచంగా ప్రవర్తించింది! తన కొరకు అటువంటి భర్త యుద్ధరంగంలో

ప్రాణాలు కోల్పోతే, తాను చేసిన ద్రోహానికి
పశ్చాత్తాపం ఎవరికి చెప్పకోవాలి?

ప్రభావతి కంటికి మంటికి ఏకధారగా
కన్నీరు కార్చసాగింది.

అయితే కుశుడికి యుద్ధరంగంలో ఎటు
వంటి ప్రమాదమూ జరగలేదు. కారణమే
మంటే మగధరాజుపైకి దండెత్తి వచ్చిన
విడుగురు రాజకుమారులూ కుశుడి అప్ర
స్నేషితులే. అతను మిథిల విడిచి వెళ్ళి
పోయాక, అతని జాడ తెలియక వారంతా
అందోళనపడ్డారు.

తమ ప్రాణస్నేహితుడైన కుశుడికి అటు
వంటి దుర్గతి కలిగించిన ప్రభావతిని పరా
భవించి శిక్షించే ఉద్దేశంతో వారు తమతమ
సైన్యాలను తీసుకొని బయలుదేరారు. కాని
యుద్ధభూమిలో తమకు మగధరాజుకాక
కుశుడే ఎదురయేసరికి వారి ఆశ్చర్యానికి,
అనందానికి మేరలేదు.

కుశుడు వారినందరినీ వెంటబెట్టుకొని
రాజభవనానికి తిరిగివచ్చినప్పుడు ప్రభావతి
అనందానికి అసలే మేరలేదు.

కుశుడు విడుగురు రాజకుమారులకూ
మగధరాజు మిగిలిన విడుగురు కుమార్తె
లతో వివాహం ఏర్పాటు చేశాడు. దీనికి
వారంతా సంతోషించారు.

అయితే వారిలో ఒక్కతెకూడా తన
భర్తను చూసుకొని, ప్రభావతి కుశుణ్ణి
చూసుకొని గర్వించినంతగా గట్టించి ఉండ
దని నిస్సందేహంగా చెప్పవచ్చు.

ప్రభావతి తనభర్త కాళ్ళపైబడి తన
తప్పును క్షమించమని వేడించి. కుశుడు
తనకళ్ళకు ఎందుకు కురూపిగా కనిపిం
చాడో అమెకు అర్థంకాలేదు.

ఇప్పుడు అతని ముఖం చూస్తుంటే,
అంత అందగాడు ప్రపంచంలోనే లేడని
ప్రభావతికి అనిపించింది.





నరకవాసం

బ్రహ్మదత్తుడు కాశీరాజ్యాన్ని పాలించే కాలంలో ఒకప్పుడు బోధిసత్వుడు ఒక వానరముగా జన్మించాడు. ఈ వానరం పేరు 'నందీయుడు'. నందీయుడికి ఒక సోదరుడున్నాడు. సోదరులిద్దరూ హిమాలయ ప్రాంతాలలో ఎనభైవేల కోతుల మందకు నాయకులుగా ఉంటూవున్నారు. నందీయుడికి ఇంటిదగ్గర పోషించవలసిన తల్లి వున్నది. ఆమె పాపం, అంధురాలు.

నందీయుడూ తమ్ముడూ కలిసి రోజూ, వనాలలో దొరికే మంచిమంచి ఫలాలన్నీ పట్టుకువచ్చి, మందలోని సేవకులద్వారా తల్లికి పంపించేవాళ్ళు. ఐతే, ద్రోహులైన సేవకులు ఆ ఫలాలను తల్లికి అందివ్వక, తామే కాజేస్తూవచ్చారు!

ఒకనాడు నందీయుడు తల్లిని చూడ వచ్చాడు. చూచి, ఆశ్చర్యపోయి, 'అమ్మా! ఏమిటిలా శుష్కించిపోయావు, తిండి

లేనట్టుగా? రోజూ మేం పంపే ఫలాలు తినటంలేదా?' అని అడిగాడు.

'లేదు, నాయనా!-ఫలాలూ లేవు, ఏమీ లేవు. తిండి ఉంటే ఎందుకిలా చిక్కి పోతాను?' అని చెప్పింది తల్లి.

నందీయుడు బాగా ఆలోచించాడు. నిజం బోధపడింది. వెంటనే హిమాలయాలకు వెళ్లి, జరిగిందంతా చెప్పి 'తమ్ముడూ! ఇంటివద్ద ఉండి నేను అమ్మపోషణ చూస్తాను. నీవు నాయకత్వం వహించి, ఈ మందను ఏలుకో' అన్నాడు.

అందుకు చిన్నవాడు 'అన్నయ్యా!- నీతోపాటు నేనూ ఇంటిదగ్గరనే ఉండి, అమ్మపోషణ చూస్తాను' అన్నాడు.

ఈ విధంగా ఇద్దరూ ఏకమనస్కులై, ఇంటికి వెళ్లారు. తల్లికి ఒక రావిచెట్టుమీద చక్కని బస అమర్చి, ఆమెను వేయికళ్ళతో కాపాడుతూ వచ్చారు. ఇదిలా వుండగా—



ఒకానొక బ్రాహ్మణుడు తక్షశిలా నగరంలో
ఖ్యాతిపొందిన గురువువద్ద విద్యలు అభ్య
సిస్తున్నాడు. విద్యాభ్యాసం పూర్తి ఐనతరు
వాత అతడు గురువువద్దకు పోయి, సెల
విమ్మని అనుజ్ఞ కోరాడు.

ఆయన ఈ శిష్యునిచూచి, 'నాయనా!—
నీవు విద్యలు పూర్తి చేసుకున్నావు.
సంతోషమే. నీది తీవ్రస్వభావము. తొందర
పడి ఎన్నడూ క్రూరమైన పనులు చేయ
బోకు, తరవాత పశ్చాత్తాపపడినా లాభం
ఉండదు. ఇదే నా ఉపదేశం'' అని చెప్పి
దీవించాడు.

బ్రాహ్మణకుర్రవాడు గురువువద్ద సెలవు
తీసుకొని, కాశీనగరం చేరుకొన్నాడు. పెళ్ళి
అయింది, గృహస్థాశ్రమం స్వీకరించాడు.
అతనికి వివిధంగానూ పొట్టపోసుకోవడానికి
దారి కనబడలేదు. అందుచేత, విల్లమ్ములు
చేతపట్టి బోయవానివృత్తి అవలంబించాడు.
జంతువులనూ పిట్టలనూ వేటాడి, వాటి
మాంసం విక్రయించి, ఆ వచ్చిన డబ్బుతో
కాలక్షేపం చేస్తూవచ్చాడు.

ఒకరోజున—

ఎంత తిరిగినా బ్రాహ్మడికి ఒక్క జంతువు
కూడా దొరకలేదు. ఇక లాభంలేదని ఇంటికి
మరలిపోతూ, అతడు ఒక రావిచెట్టుకేసి



చూచాడు. ఆ సమయాన చెట్టుఫలవలో—
తల్లికి ఫలాహారంపెట్టి సైమితవరిచి, ఆమె
వెనుకనే నందీయుడూ, తమ్ముడూ కూర్చొని
వున్నారు. వాళ్ళూ బోయవాడిని చూచారు.

అప్పుడు—చెట్టుకేసి చూస్తూ బోయ
వాడు, ఉత్తచేతులతో ఇంటికి మరలడ
మేమిటని తలచి, తల్లికోతికి బాణం గురి
పెట్టాడు. నందీయుడు చూశాడు. వెంటనే
తమ్ముడితో 'అడుగో, వాడు మన తల్లికేసి
బాణం గురిపెట్టాడు. ఆమె ప్రాణాలకు నేను
అడ్డుపడతాను. నేను పోయిన తరువాత
ఆమెను నీవే రక్షించాలి!' అంటూ, గబగబ
చెట్టు దిగి వచ్చాడు.

చందమామ

‘ఓయీ, బోయవాడా!—మా తల్లిని చంపకు. ఆమె ముసలిది, ఆమెకు బదులు నన్ను చంపు’ అన్నాడు.

అందుకు కఠినాత్ముడైన ఆ బోయవాడు ‘నరే’నంటూ నిర్దాక్షిణ్యంగా నందీయుణ్ణి బాణంతో కొట్టాడు.

ఐతే, ఆ మాటమీద నిలబడక బోయవాడు, నందీయుడు చనిపోగానే మళ్ళీ తల్లికోతికి బాణం గురిపెట్టాడు. ఇది కనిపెట్టి, ఈసారి చిన్నవాడు దిగివచ్చి, తన అన్న చెప్పినట్టే చెప్పాడు బోయవానితో. ‘నరే’నన్నాడు బోయవాడు. నిర్దాక్షిణ్యంగా చిన్నవాడినికూడా చంపివేశాడు.

‘నాకూ, నాకుటుంబానికి ఈ రెండు కోతులూ చాలు’ అని అనుకొన్నాడు. కాని, మరుక్షణంలోనే అతడి మనసు మారిపోయింది. వాడు దయమాలి ఏమాత్రం పాపభీతి లేకుండా బాణంతో తల్లికోతిని కూడా కొట్టి, కూల్చివేశాడు.

ఈవిధంగా ఆనాడు చంపిన మూడు కోతులనూ బుజాన వున్న కర్రకు వేలాడవేసి, ఉత్సాహంతో ఇంటిముఖం పట్టాడు. ఊరి పొలిమేర చేరుకొనేసరికల్లా—వీడుగు పడి వాడి ఇల్లు కాలిపోతున్నదనీ, తన భార్య, ఇద్దరు బిడ్డలూ దానిలోనే ఉండి పోయారనీ తెలిసింది!

ఈ మాట చెవినిపడేసరికి, చెప్పలేని దుఃఖంతో గుండెలు బాదుకొంటూ ఇంటికి పోయాడు. వీడు సాహసించి లోపలికి వెళ్ళేటప్పటికి, వాడు నించున్నచోట భూమి పటాలున బద్దలయింది. వాడు పాతాళానికి పోతూ, ఈ సంగతి జ్ఞాపకం తెచ్చుకొన్నాడు:

‘నా గురువుగారు ఆనాడే చెప్పారు, క్యూరమైన పనులు చేయవద్దని—‘పశ్చాత్తాపపడినా లాభం ఉండదు సుమా’ అని. నే చేసుకున్న పాపాలకుతగిన ప్రాయశ్చిత్తం అనుభవిస్తున్నాను...’ అనుకొంటూ మరికనబడకుండా నరక వాసానికి పోయాడు.





దోషి ఎవరు?

ఒకనాటి ఉదయం పర్షియా చక్రవర్తి తన మంత్రితోసహా టైగిస్ నదీతీరాన షికారు చేస్తూ, నదిలో చేపలు పట్టుతున్న ముసలివాణ్ణి చూశాడు.

“ఒరే, ఈ ముసలితనంలో నీకిఅవస్థ ఏమిటి? రోజు కెన్నిచేపలు పడతావు? ఎంత సొమ్ము సంపాదిస్తావు?” అని చక్రవర్తి ముసలివాణ్ణి అడిగాడు.

“పేదవాణ్ణి, బాబూ. కష్టపడకపోతే పూట గడవదు. తెల్లవారుజాము నుంచి వల వేస్తున్నాను. ఇంతవరకు ఒక్క చేప పడలేదు,” అన్నాడు ముసలివాడు.

“ఈసారి వల వెయ్యి. అందులో ఏమి వచ్చినా మేము నూరు మాడలిచ్చి నీవద్ద కొంటాము,” అన్నాడు చక్రవర్తి.

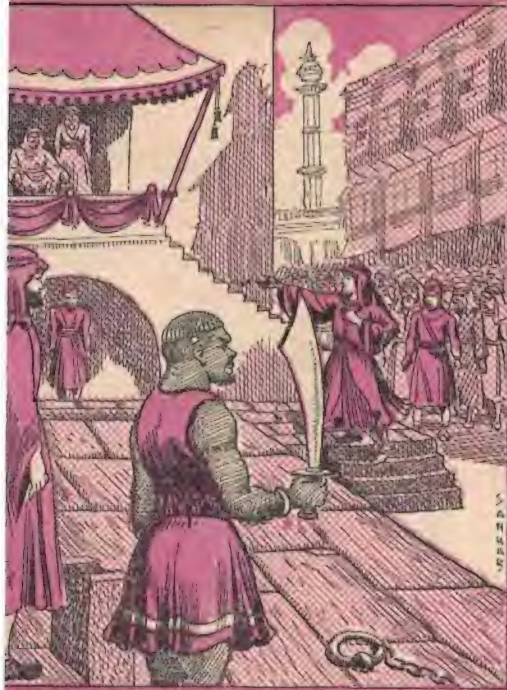
ముసలివాడు స్థలం మార్చి వల విసిరి లాగసాగాడు. ఆ వలలో పెద్ద పెట్టె ఒకటి వచ్చింది. చక్రవర్తి ముసలివాడికి నూరు

మాడలిచ్చి సేవకులచేత పెట్టెను తన భవనానికి వట్టించుకు పోయాడు.

ఆ పెట్టెలో ఏమున్నదో చూడాలని చక్రవర్తికి కుతూహలం కలిగింది. అందుచేత దానిని తన రహస్య మందిరంలోకి తీసుకు పోయి మంత్రి సహాయంతో మూత తెరిచి చూశాడు. వెంటనే ఇద్దరూ దిగ్భ్రమ చెందారు. ఆ పెట్టెలో ఒక యువతికనిపించింది. ఆమె శరీరం రక్తంతో తడిసివున్నది.

జాగ్రత్తగా పరీక్షించినమీదట ఆ యువతి చావలేదని, ఇంకా కొసప్రాణంతో ఉన్నదని తేలిపోయింది. ఆమె తలమీద బలమైన గాయం వున్నది. దానినుంచే రక్తంకారింది.

చక్రవర్తి తన వైద్యుణ్ణి పిలిపించి ఆ యువతిని బ్రతికించటం సాధ్యమవుతుందా అని అడిగాడు. రాజవైద్యుడు శాయశక్తులా యత్నిస్తానన్నాడు, కాని ఆమె కోలుకొనే అవకాశం చాలా తక్కువని చెప్పాడు.



ఈ యువతి ఎవరో, ఆమెను ఈవిధంగా చావగట్టి పెట్టెలో పెట్టి నదిలోకి తోసివేసిన దుర్మార్గుడెవరో తెలుసుకోవాలని చక్రవర్తికి కోరిక కలిగింది. మంత్రి భటులను నగరంలోకి పంపాడు. కాని ఆచోకి దొరకలేదు.

మర్నాడు చక్రవర్తి, మంత్రి కలిసి ఒక ఆలోచన చేశారు. దానిని ఈవిధంగా అమలు జరిపారు :

“మొన్నరాత్రి ఎవరో దుర్మార్గులు ఒక యువతిని హత్యచేసి, ఆమె శవాన్ని ఒక పెట్టెలో పెట్టి పైగ్రిన్ నదిలో పారవేశారు. ఆ హంతకుణ్ణి పట్టుకొనటానికి మా మంత్రికి ఒక రోజుల్లా వ్యవధి ఇచ్చాము. కాని

మంత్రి అసమర్థుడై హంతకుణ్ణి పట్టుకోలేక పోయాడు. కనుక నేటి మధ్యాహ్నం మంత్రిని వధ్యశిలవద్ద బహిరంగంగా శిరచ్ఛేదం చేయవలసినదిగా ఉత్తరువు చేస్తున్నాము. పౌరులందరూ వచ్చి ఈ శిక్షను ప్రత్యక్షంగా చూడవచ్చు,” అని చక్రవర్తి చాటంపు చేశాడు.

ఆరోజు మధ్యాహ్నం వధ్యశిలవద్ద వేలకువేలు జనం చేరారు. సకాలంలో మంత్రిని పెడరెక్కలు విరిచికట్టి రక్షక భటులు వధ్యశిలవద్దకు తెచ్చారు. ఈ సమయంలో జనంలోనుంచి ఒక యువకుడు ముందుకు వచ్చి కొత్వాలుతో, “అయ్యా, హంతకుణ్ణి నేనే! మంత్రిగారిని విడిచిపెట్టినా తల తీయించండి!” అని ధీనంగా ప్రాధేయపడ్డాడు.

కొత్వాలు మంత్రిని విడిపించి ఆ యువకుణ్ణి వెంటబెట్టుకొని సరాసరి చక్రవర్తి వద్దకు తీసుకుపోయాడు.

“నీవేనా హంతకుడవు? అయితే ఆమె నీకేమవుతుంది? ఆమె నీకేవిధంగా ద్రోహం చేసింది?” అని చక్రవర్తి ఆ యువకుణ్ణి అడిగాడు.

ఆ యువకుడు కళ్లవెంట నీరుకారుస్తూ ఈ విధంగా చెప్పాడు :

చందమామ



“మహాప్రభూ! ఆ యువతి నా భార్య. మహా ఇల్లాలు! నేను పాపినై, తొందరపడి ఆమె శీలాన్ని శంకించి హత్యచేశాను. అందుకు నాకు తగిన శిక్షను భగవంతుడే ప్రసాదించాడు. నేను పశ్చాత్తాపంతో దహించుకుపోతున్నాను. నా కథ వినండి:

“నా భార్య ఇటీవల జబ్బుపడి కోలుకో సాగింది. ఆ సమయంలో ఆమెకు మామిడి పండ్లు తినాలని కోరికపుట్టింది. ఆమె కోరిక వివిధంగానైనా తీర్చుదామని నగర మంతా గాలించాను. కాని తరుణం కాక పోవటంచేత ఎక్కడా మామిడిపండ్లన్నది కనిపించలేదు.

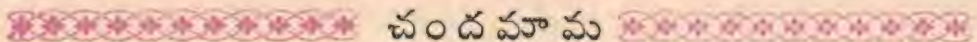
“బాగ్దాదునగరం వెళ్ళితే అక్కడదొరుకు తాయని తెలిసింది. నా భార్య ముచ్చట తీర్చటానికిగాను ఎంతో శ్రమపడి అక్కడికి వెళ్ళి మేలురకం మామిడిపండ్లు మూడు తెచ్చి యిచ్చాను. నా భార్య చాలా సంతోషించి వాటిని ఆ రాత్రి తింటానని చెప్పింది. నేను దుకాణానికి వెళ్ళాను.

“ఆ సాయంకాలం నేను దుకాణంలో ఉండగా బానిసవాడొకడు మామిడిపండ్లొకటి తెచ్చి, ‘ఇలాటివి ఎక్కడా దొరకవు. ఖరీదుకు తీసుకొంటారా?’ అని అడిగాడు. ఆ పండును చూస్తే నేను తెచ్చిన మామిడి



పండ్లలో ఒకటిగా కనిపించింది. ‘ఇది సీకెక్కడిదిరా?’ అని అడిగాను. ఆ బానిస వాడు నాతో, ‘అయ్యా, ఒక ఇల్లాలుకు నేనంటే చాలా ఇష్టం. అందుచేత ఆమె నాకి పండిచ్చింది. ఆమె భర్త ఆమెకోసరం బాగ్దాదునుండి ఈ పండు తెచ్చాడట. తమ కేమైనా కావాలా?’ అన్నాడు.

“వాడి మాటలు నేను సమ్మలేక పోయాను. నా భార్య అలాటి నీచురాలు కాదే! అయినా నిజం తెలుసుకుందామని నేను వెంటనే అంగడి మూసి ఇంటికి వెళ్ళి చూశాను. ఇంట్లో రెండు పళ్ళే ఉన్నాయి. మూడవపండునుగురించి అడిగితే నా భార్య





తెల్లబోయి తనకేమీ తెలియదన్నది. బానిస వాడి మాటలలో నాకు నమ్మకం కుడిరింది. నేను ముందూ వెనకా ఆలోచించకుండా దుడ్డుకర్ర తీసి నా భార్యనెత్తిన బలంగా కొట్టాను. ఆ దెబ్బల కామె చచ్చిపోయింది. మా ఇంట ఉన్న పాతపెట్టెలో ఆమె శవాన్ని పెట్టి, బాగా చీకటిపడగానే ఆ పెట్టెను నడిలో పారేసి ఇంటికి తిరిగి వచ్చాను. నే నింట్లో ప్రవేశించబోతుండగా వీధిఅరుగుమీద ఏవరో పిల్లవాడు వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తూ ఉండటం నాకు చీకట్లో వినిపించింది. దగ్గరికి పోయి చూతును గదా, వాడు నా కుమారుడే.

“ఈ చీకట్లో ఇంటి బయట యేం చేస్తున్నావు, ఎందుకేడుస్తున్నా” వని వాణ్ణి అడిగాను. దానికి వాడు, “అమ్మ దాచు కున్న మామిడిపళ్లలో ఒకటి తీసుకొని వీధిలోకి వచ్చాను. ఇంతలో వీధివెంటపోయే బానిసవాడెకడు నన్ను చూసి, “నీకు ఈ పండెక్కడిది?” అని అడిగాడు. “మా అమ్మకోసం మా నాన్నగారు బాగ్గాదునుంచి తెచ్చారు. మా అమ్మకు తెలియకుండా తినటానికి తెచ్చుకున్నాను,” అని చెప్పాను. “అలా చేయవచ్చునా? ఆ పండు నాకిచ్చేయ్యి. లేకపోతే ఈ క్షణం మీ అమ్మతో చెబుతాను,” అని బానిస అన్నాడు. నేను భయపడి వాడికి పండిచ్చే శాను. ‘ఇంట్లోకి పోతే అమ్మ కొడుతుందని భయంగా వుంది!’ అన్నాడు నా కుమారుడు. అకారణంగా నా భార్యను చంపు కున్నందుకు నాకు దుఃఖం ఆగలేదు. నా కొడుకును చూస్తే ఆ దుఃఖం పడింత లయింది. తెల్లివారినప్పటినుంచి ఆ బానిస వాడికోసం వెతుకుతున్నాను. వాడు నాకు కనిపించివుంటే చంపేసివుందును. ఆసలు శిరచ్ఛేదం జరగవలసింది వాడికి. నిష్కారణంగా మంత్రిగారు శిక్షపడుతున్నారంటే నాకు బాధకలిగి జరిగినదంతా విన్నవించు

కొన్నాను. నన్ను ప్రభువులు తగినవిధంగా శిక్షించి నాలాగ తొందరపాటు కలవారందరికి బుద్ధి వచ్చేలాగు చేయించండి,” అని తన కథ ముగించాడు యువకుడు.

“నీకు నీ భార్యపై ప్రేమ వున్నట్టు స్పష్టమవుతున్నది. లేకపోతే ఆమె కోర్కె తీర్చటానికి బాగాదు నగరం వెళ్ళి మామిడి పళ్ళు తెచ్చివుండవు. నీ భార్య దోషి అన్న పూర్తి నమ్మకంతోనే నీ వామెను కొట్టావు. నీకా నమ్మకం కలిగించి, నాలుగు డబ్బుల కోసం నీతో అలాటి ఘోరమైన అబద్ధాలు చెప్పినవాడే శిక్షార్హుడు. అందుచేత నిన్ను విడిచివుచ్చుతున్నాము. నీ కుమారుడివద్ద పండు కాజేసి దానిని నీకు అమ్మటానికి వచ్చిన బానిసను తగిన రీతి శిక్షించగలము. నీవు వెళ్ళవచ్చు!” అన్నాడు చక్రవర్తి.

“మహాప్రభూ! తమరా దుర్మార్గుణ్ణి శిక్షించేపక్షంలో ఒక్క క్షణమైనా జీవించి ఉండాలని నాకు కోరికలేదు. పశ్చాత్తాపం నన్ను దహించివేస్తున్నది. నాకు మరణ దండన విధించి ఈ బాధనుండి విముక్తి కలిగించండి,” అని ప్రాధేయపడ్డాడు యువకుడు. కాని చక్రవర్తి సమ్మతించలేదు.

ఒక అమాయకురాలిపై అపనింద వేసిన బానిసవాణ్ణి పట్టుకొని దండించవలసి



ఉన్నది. ఇది ఎలా సాధ్యమవుతుందా అని ఆలోచిస్తూ మంత్రి ఇంటికి బయలుదేరాడు.

మంత్రి వీధిగుమ్మంలో అడుగుపెట్టేసరికి మనుమరాలు, “తాతా,” అంటూ చేతులు చాచుకొని ఎదురుపచ్చింది.

మంత్రిగారు మనుమరాలిని ప్రేమగా ఎత్తుకొని ముద్దాడబోయేసరికి ఆ పిల్ల నేరు మామిడిపండు వాసన కొట్టింది.

ఆయన ఆశ్చర్యంతో, “నీకు మామిడి పండు ఎక్కడిదే, తల్లీ?” అని అడిగాడు.

“మన బానిస రహీం ఇచ్చాడు, తాతా. వాడికి ఎక్కడో దొరికిందట!” అన్నది మంత్రిగారి మనుమరాలు.

త్వరలోనే దొంగ పట్టుబడ్డాడు. మంత్రి గారు పిలిచి భయపెట్టేసరికి రహీం, తానే పిల్లవాణ్ణి బెదిరించి మామిడిపండు కాజేశాననీ, దానిని ఒక అంగడిలో అబద్ధాలు చెప్పి అమ్మజూపాననీ, దానిని అమ్మటం సాధ్యంకాకపోయేసరికి ఇంటికి తెచ్చి ఒక రోజుల్లా ఉంచి, మర్నాడు సాయంకాలం మంత్రిగారి మనమరాలికి కొంతపెట్టి మిగిలినది తాను తిన్నాననీ ఒప్పుకున్నాడు.

మామిడిపండు దొంగిలించిన బానిస దొరికాడనీ, వాడి విచారణకు వెంటనే వచ్చి హాజరు కావలసిందనీ యువకుడికి వర్తమానం వచ్చింది. అతను దివాణానికి వెళ్ళాడు. తనకు మామిడిపండును అమ్మజూపిన రహీమును గుర్తించాడు.

“విచారణ పూర్తికావటానికి ఇంకొక సాక్ష్యం అవసరం. నీవు శవాన్ని గుర్తించాలి!” అన్నాడు చక్రవర్తి యువకుడితో.

ఇదే చక్రవర్తి తన కిస్తున్న నిజమైన శిక్షగా భావించి యువకుడు చక్రవర్తివెంట ఒక గదికి వెళ్లాడు.

అక్కడ ఒక పక్కమీద తన భార్య శరీరం కనిపించి యువకుడికి దుఃఖం పొద్దవచ్చింది.

కాని మరుక్షణం అమె కళ్లుతెరిచి తన కేసి బలహీనంగా నవ్వేసరికి యువకుడి ఆశ్చర్యానికి, అనందానికి మేరలేదు.

అతడు అమెకాళ్లు పట్టుకొని తన తం దరపాటుకు క్షమించవలసిందని ప్రాధేయ పడ్డాడు.

చక్రవర్తికూడా రహీమును తీవ్రంగా శిక్షించలేదు.

ఏమంటే, ఏ పిల్లవాడిదగ్గర తాను మామిడిపండు కాజేశాడో ఆ పిల్లవాడి తండ్రికే తాను ఆ పండును అమ్మజూపు తున్నానని రహీం ఎరగడు.





మాయ ఏనుగు

వత్సరాజ్యానికి ఉదయనుడు రాజు. కౌశాంబీనగరం అతని రాజధాని. యౌగంధరాయణుడు అతని ప్రధానమంత్రి. ఉదయనుడు యువకుడు. అందగాడు. వీణ వాయింపటంలో గొప్ప నేర్పుకలవాడు. ఘోషపత్తి అనే ప్రశస్తమైన వీణ అతని వద్ద ఉండేది.

రాజ్యభారాన్ని కేవలం మంత్రిలకు వప్పగించి ఉదయనుడు తన కాలాన్ని వీణవాయింపటంలోనూ, దాని సహాయంతో అడవి ఏనుగులను పట్టటంలోనూ గడుపు తూండేవాడు. అతను అడవిలో కూర్చుని ఘోషపత్తిపై వాద్యం ప్రారంభించగానే ఆ పాటచేత అక్కర్లించబడి ఏనుగులు మందలు మందలుగా వచ్చి రాజపరివారానికి వశమై పోతూండేవి. తనకు ఈడైన అందగత్తె రాజకుమార్తెలలో ఎక్కడా లేవని భావించి ఉదయనుడు వివాహంకూడా చేసుకొలేదు.

అయితే అతనికి అన్నివిధాలా ఉదయన కన్య, ఉజ్జయినీనగరాన్ని ఏలే చండమహా సేనరాజు కూతురు వాసవదత్త. కాని ఉజ్జయినీ రాజులకూ, కౌశాంబీరాజులకూ వైరం చిరకాలంగా వస్తోంది. తన కుమార్తెను ఉదయనుడికివ్వాలని ఉన్నప్పటికీ, నేరు తెరిచి అడగటానికి చండమహాసేనుడికి నామోషీ అనిపించింది. అందుచేత ఒక ఉపాయం ఆలోచించాడు. "మీరు ఉజ్జయినీకి వచ్చి మా కుమార్తెను వీణ నేర్పండి," అని చండమహాసేనుడు తన దూతవ్వారా ఉదయనుడికి వర్తమానం పంపాడు.

ఈ ఆహ్వానం వినగానే ఉదయనుడికి మండిపోయింది. కాని మంత్రిల సలహాపై తన ఆగ్రహాన్ని చంపుకొని, "మీ కుమార్తెకు నావద్ద వీణ నేర్పుకోవాలని ఉంటే ఆమెను కౌశాంబీకి పంపండి," అనిమాత్రం ఉదయనుడు జవాబు పంపాడు.



వానపదత్తకు వీణ నేర్చే సమయంలో ఉదయనుడు ఆమె సౌందర్యానికి వశుడై ఆమెను వివాహం చేసుకొంటానంటాడని చండమహాసేనుడి నమ్మకం. అయితే, తన కుమార్తెను ఉదయనుడివద్దకు పంపటం తన హోదాకు తక్కువైనవని. అందుచేత ఆయన తన కాబోయే అల్లుణ్ణి మాయో పాయంచేత ఉజ్జయినికి తీసుకురావాలని నిశ్చయించాడు.

ప్రపంచంలో ఎక్కడా లేకుండా పెద్ద ఏనుగును కృత్రిమంగా తయారు చేశారు. దాని పొట్టలో చండమహాసేనుడి భటులు దాక్కున్నారు. ఆ ఏనుగును రాత్రివేళ

కౌశాంబీనగర పరిసరారణ్యాలలో పెట్టారు. మర్నాడు ఉదయనుడికి వార్త వచ్చింది— తన అడవులలోకి ఎక్కడినుంచో బ్రహ్మాండ మైన ఏనుగు వచ్చి మేస్తున్నదని! అలాటి ఏనుగును పట్టనిదే నిద్రపోరాదనుకొని ఉదయనుడు తన పరివారంతోనూ, వీణ తోనూ అడవికి వెళ్ళాడు. అంతదూరాన మాయ ఏనుగును చూశాడు. అది తొండమూ, తోకా ఆడిస్తూ కనిపించింది. పెద్దపెద్ద ఏనుగులు సయితం దాని పక్కన పిల్లల్లాగా ఉంటాయి

అటువంటి పెద్ద ఏనుగును తన సంగీ తంతో ఒకర్నించి పట్టుకోవాలనే ఉద్దేశంతో ఉదయనుడు వీణ వాయింపు సాగాడు.

ఆవిధంగా ఉదయనుడు సాయంకాలం దాకా వీణ వాయింపునా ఆ ఏనుగు పది గజాలకంటే ముందుకు రాలేదు. ఇంక ఆలస్యమైతే చీకటిపడి పోతుందని, ఉదయ నుడు తన వీణను వాయిస్తూ ఏనుగుకు సమీపంగా వెళ్ళాడు. అతని పరివారం మాత్రం దూరాన ఉండిపోయింది. ఉదయ నుడు బాగా దగ్గిరికి రాగానే ఏనుగు పొట్టలో దాగివున్న భటులు బయటికివచ్చి ఉదయ నుణ్ణి బంధించి అడవిమార్గంగా ఉజ్జయినికి పట్టుకు పోయారు.



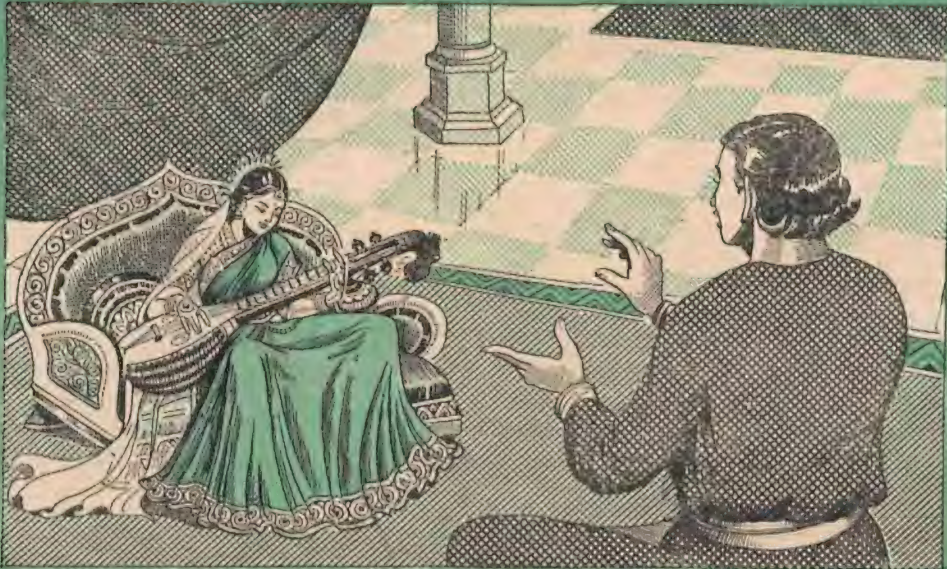
ఉదయనుడు తన శత్రువైన చండ మహాసేనుడికి బంధి అయిపోయాడు. అయినా చండమహాసేనుడు అతనికేలోటూ లేకుండా అన్ని ఏర్పాట్లూ చేసి, తన కుమార్తె అయిన వాసవదత్తను వీణ నేర్పు కోవటానికి అతనివద్దకు పంపాడు. వాసవ దత్తను చూసినది మొదలు ఉదయనుడికి తాను ఖైదీ అన్నదికూడా గుర్తులేకుండా పోయింది. ఆమె ఎదురుగా కూర్చుని వీణ నేర్చుకొంటూంటే ఉదయనుడు ఆనందంతో ప్రపంచమే మరిచాడు.

అక్కడ కొశాంబీనగరంలో తమ రాజు ఖైదీ అయిన వార్తవిని ప్రజలు అగ్రహ

వేశులై ఉజ్జయిని మీద యుద్ధానికి పోవ టానికి ఆశ్రయపడ్డారు. దూరాలోచనగల యౌగంధరాయణుడు ప్రజలను ఓర్పు పహించమని హెచ్చరించాడు.

“మోసంచేత శత్రువులు పట్టుకొని పోయిన మన రాజును యుక్తిచేత తిరిగి తెప్పిస్తాను,” అని యౌగంధరాయణ మంత్రి ప్రజలకు మాట ఇచ్చాడు.

మరునాడే యౌగంధరాయణుడు, రాజ్యాన్ని జాగ్రత్తగా చూస్తూఉండమని, ఇతర మంత్రులను హెచ్చరించి, వసంత కువనేవాణ్ణి మాత్రం తనవెంట తీసుకుని బయలుదేరాడు. దారిలో వింధ్యప్రాంతంలో





పులిందకుడనే రాజున్నాడు. అతను ఉదయనుడికి మంచి స్నేహితుడు. యౌగంధరాయణుడు పులిందకుడికి జరిగినదంతా చెప్పి, సేనలను సన్నద్ధంగా ఉంచమని హెచ్చరించి, వనంతకుడివెంట ఉజ్జయినికి వారితీశాడు.

ఉజ్జయిని సమీపంలో మహాకాళశృగానం ఉన్నది. అందులో యౌగంధరాయణుడూ, వనంతకుడూ తమ వేషాలు పూర్తిగా మార్చుకున్నారు. వనంతకుడు హాస్యం పుట్టించేలాగు వికారాకారంతో తయారయ్యాడు. యౌగంధరాయణుడు జాలి గలిపే వెర్రివాడిలాగా తయారయ్యాడు.

ముందుగా వనంతకుడు నగరం ప్రవేశించి నేరుగా రాజభవనంవద్దకు వెళ్ళి హాస్యంచేయసాగాడు. అది చూసి ఆనందించటానికి అంతఃపురంలోని స్త్రీలూ, దాసీలూ ఎగబడ్డారు. వాసవదత్తకూడా తన సంగీతసాధన మరిచి ఈ వేడుక చూడబోయింది. ఆ సమయంలో ఒంటరిగా ఉన్న ఉదయనుడివద్దకు వెర్రివాడివేషంలో ఉన్న యౌగంధరాయణుడు వెళ్ళాడు.

నిర్బంధంలో ఉన్న ఉదయనుణ్ణి చూడగానే యౌగంధరాయణుడి కంట అప్రయత్నంగా నీరు వచ్చేసింది. దానిని చూసి ఉదయనుడు అతణ్ణి గుర్తించగలిగాడు.

“రాజా! వివిధంగానైనా ఈ వాసవదత్తను నీపక్షం చేసుకొగలిగితేవా, నేను నిన్ను నిర్బంధంనుంచి తప్పిస్తాను. కనుక ఆ ప్రయత్నంలో ఉండు. నేను మళ్ళీ కనిపిస్తాను,” అని యౌగంధరాయణుడు వెళ్ళిపోయాడు.

ఉదయనుడూ, వాసవదత్తా అదివరకే రహస్యంగా ఒక-నొకరు ప్రేమిస్తూ ఉండటం చేత వాసవదత్త అతనిపక్షం కావటానికి ఎంతోకాలం పట్టలేదు. వీరు దొరకగానే, తండ్రికి తెలియకుండా ఉదయనుడివెంట పారిపోవటానికి వాసవదత్త ఒప్పుకొన్నది.

చండమహాసేనుడివద్ద ఉండే ఏనుగు
లన్నిటిలోకి అతివేగంగా పరిగెత్తగలది
భద్రవతి అనే ఏనుగు. దానిని నడిపే
వాడు ఆపాథకుడనే మావటి. ఈ ఏను
గును రాజు అదివరకే తన కూతురైన
వాసవదత్తను కానుకగా ఇచ్చాడు.
యౌగంధరాయణుడు ఆపాథకుడికి పుష్క
లంగా డబ్బిచ్చి తనపక్షం చేసుకున్నాడు.

ఉదయనుష్ణ బంధవిముక్తుణ్ణి చేయ
టానికి యౌగంధరాయణుడు ఉపాయం
అలోచించి వసంతకుడికి చెప్పాడు. రెండు
రోజులు ముందుగానే బయలుదేరి పుళింద
నగరానికి వెళ్ళాడు.

ఒక రాత్రి రాజుగారి ఏనుగుల పెద్ద
మావటిని తప్ప తాగించారు. వాసవదత్త
ఉదయనుడికి పిల్లా, బాణాలూ, కత్తి
మొదలైనవి తెచ్చి ఇచ్చింది. అర్ధరాత్రివేళ
ఉదయనుడూ, వాసవదత్తా, వసంతకుడూ
భద్రవతి అనే ఏనుగు నెక్కి బయలు
దేరారు. రాజుపాసాదంలో దారికి అడ్డు
వచ్చిన రాజభటులను ఉదయనుడు చంపే
శాడు. ఊరువాటి భద్రవతి పుళిందనగరం
దారిపట్టి పోసాగింది.

ఖైవీగా ఉండిన ఉదయనుడు తన
కుమార్తెతోసహా పారిపోయాడని చండమహా



సేనుడికి హతశేమలైన దూతలవల్ల తెలిసే
సరికి అంతా మించి పోయింది. చండమహా
సేనుడు కూడా ఏనుగు ఎక్కి పరివా
రంతోసహా బయలుదేరాడుగాని, భద్ర
వతిని కలుసుకోవటం మరే ఏనుగుకూ
సాధ్యంకాని పని.

కాని తీరా వింధ్యప్రాంతం చేరేసరికి
భద్రవతి అలిసిఉన్నమీదట నీరు తాగి
అకాలమరణంవాత పడింది. అక్కడి
నుండి ఉదయనుడూ, వాసవదత్తా కాలి
మార్గాన పుళిందనగరం వెళ్లవలసివచ్చింది.
దారిలో దొంగలు అడ్డుతగిలారు. ఉదయ
నుడు వారిని తన కత్తికి బలిఇచ్చాడు.

ఎన్నడూ అలాటి చోట నడిచి ఎరగని వాసవదత్త కాళ్ళనిండా ముళ్ళు గుచ్చు కొన్నాయి. ఎలాగైతేనేం, వారు క్షేమంగా పుళిందనగరం చేరారు.

ఆ సమయానికే కౌశాంబీనుంచి ఉదయ నుడికి సహాయపడేందుకు సైన్యం వచ్చి అక్కడ చేరింది. శిబిరాలువేశారు.

చండమహాసేనుడితో తేల్చుకోవాలనే ఉద్దేశంతో ఉదయనుడు నగరుకుకూడా వెళ్లక శిబిరాలలోనే ఉండిపోయాడు. ఉజ్జయినీ సేనలతో తలపడటానికి సర్వసన్నాహాలూ జరిగాయి.

ఇంతలో చండమహాసేనుడు ఒక దూత ద్వారా ఉదయనుడికి ఈ విధంగా వర్తమానం పంపాడు :

“రాజా, నీవు నా కుమార్తెను తీసుకొని పోయినందుకు నేను ఆగ్రహించను. మీ ఇద్దరికీ వివాహంచేయాలనే ఉద్దేశంతోనే నిన్ను ఖైదుచేసి తెచ్చాను. కనుక మీ

యిద్దరి వివాహమూ యధావిధిగా జరగాలని నా కోరిక. కొద్ది వ్యవధి ఇచ్చిసట్లయితే నా కుమారుడు గోపాలకుడు వచ్చి తన చేతిమీదుగానే తన చెల్లెలి వివాహం జరిపించగలడు.”

ఈ వార్త వినగానే ఉదయనుడికి తృప్తి కలిగింది. తన పుట్టింటవారితో కలహం లేకుండాపోయినందుకు వాసవదత్తకూడా చాలా సంతోషించింది.

అందరూ కలిసి కౌశాంబీ నగరానికి వెళ్ళారు. అక్కడ వివాహానికి ముహూర్తం నిశ్చయించబడింది.

అట్టహాసంగా వివాహయత్నాలు చేశారు. వివాహానికి వాసవదత్త అన్న గోపాలకుడు విలువైన బహుమానాలు తీసుకొని వచ్చాడు. ఉదయనుడి మిత్రుడు పుళిందకుడూ, ఇంకా అనేకమంది రాజులూ సవరి వారంగా వచ్చారు. ఉదయన వాసవదత్తల వివాహం అతి వైభవంగా జరిగింది.



చందమామ

అకాశంలో కనిపించే చందమామనుగురించి కిందటి నెల కొన్ని వివరాలు తెలుసుకున్నారు. ఈ నెల మరి కొన్ని విషయాలు తెలుసుకోండి.

* ఒకప్పుడు భూమి మండుతూఉండే ద్రవగోళంగా ఉండేది. భూమిలోని పవార్ధం కొంత వేరుపడిపోయి, కాలక్రమాన గట్టిపడి

చందమామ అయిందని శాస్త్రజ్ఞులు చెబుతున్నారు. మొదట్లో చందమామ భూమికి చాలా దగ్గరలో ఉండి భూమిచుట్టూ తిరిగేది. రాసురాసు అది భూమికి దూరంగా పోయింది.

* భూమిచుట్టూ చందమామ ప్రదక్షిణంచేసే మార్గం కొడిగుడ్డు ఆకారంలో ఉంటుంది. అందుచేత చందమామ ఒకప్పుడు భూమికి కొద్దిగా దగ్గరవుతుంది, ఒకప్పుడు కొంచెం దూరం అవుతుంది.

* భూమిలాగే చందమామకూడా తన చుట్టూ తాను తిరుగుతూ ఆత్మప్రదక్షిణం చేస్తున్నది. భూమిచుట్టూ ఒకసారి తిరిగివచ్చేసరికి చందమామ తన చుట్టూ తాను ఒక్కసారి తిరుగు తుంది, అందుచేత భూమివైపు చందమామ ముఖం ఒకటే కనిపిస్తుంది. చందమామ వెనుకవైపు ఎలా ఉంటుందో మనం చూసే అవకాశం లేదు. (ఈ విషయం మీకు సరిగా అర్థం కానివేషంలో, గదిమధ్యను దీపంపెట్టి, దానివైపే ముఖం ఉంచి, దానిచుట్టూ ఒక్క సారి ప్రదక్షిణం చేసారండి. ఈలోపుగా మీరు ఒక్కసారి ఆత్మప్రదక్షిణం చేస్తారు.)

* మనం నివసించే భూమి 24 గంటల కొకసారి ఆత్మప్రదక్షిణం—తన చుట్టూ తాను తిరగటం—చేస్తుంది. అందుచేత 24 గంటలు మనకొక రోజు. చందమామ తన చుట్టూ తాను తిరగటానికి, భూమిచుట్టూ తిరిగిరావటానికికూడా 27 రోజుల, 7 గంటల, 43 నిమిషాల, 11 సెకండ్లకాలం పడుతుంది.

* చందమామ రోజు 27 రోజుల పైవిల్లర. ఇందులో సగం—దాదాపు 14 రోజులు—పగలు, 14 రోజులు రాత్రి. చందమామలో పగలు భరించలేని వేడి, రాత్రి భరించలేని చలి. భూమిపై పడే సూర్యకాంతి అనేకమైళ్ళ గాలిని దాటి, తీక్షణ తగ్గి మనదగ్గరికి వస్తుంది, కనుక మనం దానికి తట్టుకోగలుగుతున్నాం. చందమామలో ఏ విధమైన గాలి లేదు. అందుచేత అక్కడి ఎండ మనం ఊహించలేనంత తీక్షణంగా ఉంటుంది. మరొక చిత్రమేమంటే, సూర్యకాంతిలోని నీలికిరణాలు వాతావరణంమూలంగా చెడిరి నలువైపులా ప్రసరించటంవల్ల మనకు ఆకాశం నీలుగా కనిపిస్తుంది. కాని వాతావరణం లేని చంద్ర మండలంలోనుంచి చూసినట్లయితే ఆకాశం తారులాగా నల్లగా కనిపిస్తుంది. అందులో సూర్యుడు, అనేకవేల చందమామల పెట్టుగా, దేవీప్రమానంగా ప్రకాశిస్తాడు.



కొయ్యకొడలు



పూర్వం హస్తినాపురంలో శివదత్తుడనే బ్రాహ్మడుండేవాడు. ఆయన గొప్ప ధని కుడు. అయినా ఆయన జీవితానికి సుఖ మన్నది ఎరగడు. ఎందుచేతనంటే ఆయన భార్య వరమ క్రూరాత్మురాలు, గయ్యాళి. అటువంటి భార్యతో వెగలేక చివరకు శివదత్తుడు ఇంటినుంచి లేచిపోయి సన్యాసం వుచ్చుకొన్నాడు.

శివదత్తుడికి ముగ్గురు కుమారులుండే వారు. పెద్దవాడికి వివాహం అయి కొడలు ఇంటికి రాగానే అత్తగారు కోరంటికం పెట్ట నారంభించింది. ఈ కష్టాలు కొంతకాలం భరించి పెద్దకొడలు పుట్టింటికి వెళ్ళి పోయింది. ఆమె వెనకనే ఆమె భర్తకూడా అత్తవారిల్లు వేరి ఇల్లరికం ఉండసాగాడు.

తరువాత రెండవవాడి భార్య కాపరానికి వచ్చింది. వాడి భార్యనుకూడా గయ్యాళి అత్తగారు కాల్చుకుతినసాగింది. పరమ

సాధ్వి అయిన రెండవ కొడలు, అత్తగారు పెట్టే కష్టాలు భరించలేక, పుట్టింటికి వెళ్ళితే గౌరవంగా వుండదని, ఒకరాడు ఉరిపోసుకు చనిపోయింది. భార్య పోగానే మనోవ్యాధితో రెండవ కుమారుడు మంచంపట్టి కొద్ది కాలానికి మరణించాడు.

తన అన్నశ్రద్ధ గతి చూసిన మూడవ కొడుకు, వసుదత్తుడనేవాడు, తన తల్లికి మంచి గుణపాఠం నేర్పదలుచుకొన్నాడు.

అవిడ ఇంత గయ్యాళి మనిషి అయి నప్పటికీ, ఇంటి మగవాళ్ళు ఉదార వంతులు కావటంచేత, అవిడ చేసే దౌర్జన్యం ఎవరికీ తెలియదు. పెద్దకొడలు గడుసుది కావటంచేత భర్తను వశపరుచు కుని పుట్టింటికి లేచిపోయిందని, రెండవ కొడలు అఘాయిత్యంచేత ఆత్మహత్య చేసు కున్నదని పైవాళ్ళు అనుకున్నారు. తల్లి దుర్మార్గం నలుగురికీ తెలిసివచ్చేటట్టు

చేయటానికి వసుదత్తుడు ఒక ఉపాయం ఆలోచించాడు.

వాడు ఒకరోజు పొరుగుూరు వెళ్లి మనిషి ఎత్తు కొయ్యబొమ్మను చేయించాడు. అర్ధ రాత్రివేళ ఆ బొమ్మను బండిలో తెచ్చి తన ఇంటి పక్కనే మరొక ఇంట్లో వుంచి, ఆ ఇంటికి గడియవేసి, వాకిలిదగ్గర దాసిదాన్ని కాపలావుంచి తల్లిదగ్గిరికి వచ్చి, "అమ్మా, నేను పెళ్లి చేసుకొనివచ్చాను. నా భార్య మన యింట వుంటే పొట్లాటలు వస్తాయి. అందుచేత దానిని పక్కయింట్లో ఉంచాను. అది ఇక్కడికి రానూవద్దు, నువ్వు అక్కడికి పోనూవద్దు!" అన్నాడు.

తల్లి సరేనన్నది. కాని, పెద్ద కొడళ్ళిద్దరి మీదా ఉన్న కసి మూడోదానిమీద తీర్పుకో లేకపోతినే అని బావపడింది. ఒకనాడు కొడుకు ఇంట్లో లేకుండాచూసి, ఆమె రోకలిబండతో తల పగలగొట్టుకుని, పెద బొబ్బలు పెట్టసాగింది.

అందరూ చేరారు. ఆ సమయానికి కొడుకు కూడా వచ్చాడు. ఏమయిందని అందరూ అడిగారు.

"చూశారా? నా కొడలు అశారణంగా వచ్చి రోకలిబండతో నా తల పగలగొట్టి లోపలికి పోయి తలుపు వేసుకున్నది!" అని ఆ గయ్యాళిది అందరికీ చెప్పింది.

"ఎంతపని జరిగిందీ!" అనుకుంటూ అందరూ పొరుగింట్లోకి జొరపడి చూసే సరికి, ఏమున్నదీ? కొయ్యబొమ్మ!

"ఇదే నా భార్య! ఇదే మా అమ్మను రోకలితో తల పగలగొట్టి లోపలికి వచ్చి తలుపేసుకున్నది!" అని వసుదత్తుడు అందరికీ చెప్పాడు. అందరూ గయ్యాళి దాన్ని హేళనచేశారు, బాగాతిట్టారు.

ఆతరవాత కొన్నాళ్ళకు వసుదత్తుడు మంచి కన్యనుచూసి పెళ్లాడాడు. ఆ పిల్లను అత్తగారు ఎన్నడూ పల్లెత్తుమాట అన్న పాపాన పాలేదు.





మాటకారి ముసలమ్మ

ధానగరానికి రాజైన భోజరాజు, ఆయన అస్థాన కవులలో ఒకడైన మాఘుడూ ఒక నాడు సాయంకాలం షికారు బయలుదేరారు. కవితాగోష్టిలో వారు కాలంమరచి చాలాదూరం వెళ్ళాడు. చీకటిపడిపోయింది. వారు రాజభవనానికి బయలుదేరేసరికి దారి ఎటో తెలియలేదు.

ఎవరినైనా అడిగి దారి ఎటో తెలుసుకొందామని వారు కొంతదూరం నడిచి ఒక పూరిగుడిసెవద్దకు వచ్చారు. అక్కడ వారి కొక ముసలమ్మ కనిపించింది.

భోజరాజు ఆ ముసలమ్మతో, “అవ్వా, ఈ దారి ఎక్కడికి పోతుంది?” అని అడిగాడు.

“ఎక్కడికి పోవాలో దారినపోయేవాళ్ళకు తెలియాలిగాని దారికేం తెలుస్తుంది, నాయనా? మీరెవరు?” అన్నది మాటకారి ఆయన ముసలమ్మ.

“మేము ప్రయాణికులం,” అన్నాడు మాఘుడు నవ్వుతూ.

“సృష్టిలో సూర్య చంద్రులిద్దరే ప్రయాణికులు. మీరు సూర్య చంద్రులా?” అని అడిగింది ముసలమ్మ.

“మేము క్షణికమైన అతిథులం,” అన్నాడు మాఘుడు.

“డబ్బూ, యవ్వనమూ—ఈ రెండే క్షణికమైన అతిథులు. మీరు అలా కనిపించరే?” అన్నది ముసలమ్మ.

“మేము పాలకులం” అన్నాడు భోజరాజు.

“ఇంద్రుడూ, యముడూ మాత్రమే పాలకులు. మీరు వారు కారుగదా!” అన్నది ముసలమ్మ.

“కాని మేము సహనం కలవాళ్ళం కూడా,” అన్నాడు భోజరాజు.

“భూమి, స్త్రీ మాత్రమే సహనం కలవాళ్ళు!” అన్నది ముసలమ్మ.

"మేము విరాగులం," అన్నాడు మాఘుడు.

"విరాగులుగా చెప్పుకోతగినవి శనీ, సత్యప్రి మాత్రమే," అన్నది ముసలమ్మ.

"మేము పరదేశీయులం!" అన్నాడు భోజరాజు.

"జీవాత్మా, చెట్టు తీసుకునే నీరూ మాత్రమే పరదేశీయమైనవి," అన్నది ముసలమ్మ.

'మేము పేదవాళ్లం' అన్నాడు మాఘుడు.

"గర్రెపల్లా, అడవిల్లా మాత్రమే పేద వాళ్ళు," అన్నది ముసలమ్మ.

"మేము సమర్థులం," అన్నాడు భోజరాజు.

"సామర్థ్యం గలవి అన్నమూ, నీరూ," అన్నది ముసలమ్మ.

"అవ్వా! మేం ఓడిపోయాం!" అన్నాడు మాఘుడు ముసలమ్మ ధోరణికి తట్టుకోలేక.

"అప్పుల బాధకలవాడూ, అడవిల్లను కన్నవాడూ తప్ప ఎవరూ ఓడిపోరు, నాయనా! ఇంతకూ మీరెవరో, ఏంకావాలో చెప్పారుకారు. చెబితే నా చేతనైన సహాయం చేద్దాను," అన్నది ముసలమ్మ.

మాఘుడు తన పాండిత్యమంతా కట్టి పెట్టి, "అవ్వా, వీరు భోజరాజుగారు. నన్ను మాఘుడంటారు. మేము రాజనగరుకు దారితెలియక చీకట్లో చిక్కిపోయాం!" అని చెప్పాడు.

"అమాట మొదటనే చెబితే సరి పోయేదిగా! ఈ దారినే నేరుగా వెళ్లండి రాజనగరు చేరుకుంటారు," అన్నది ముసలమ్మ.

భోజరాజూ, మాఘుడూ ముసలమ్మ చెప్పిన దారినే వెళ్లి రాజనగరు చేరారు. తరవాత భోజరాజు, ముసలమ్మకు అక్షర లక్షలు బహుమతి పంపించాడు.



మాయాచక్రం (అట్టచివరి బొమ్మ) - 2

రాక్షసి శాపంవల్ల రాజు తల గాడిద తలగా మారిపోగానే, దర్బారులో పెద్ద గగ్గోలు బయల్పడిందికదా!—అటువంటి సమయంలో దేవత ముందుకువచ్చి, 'రాజా!—నీవేమీ భయపడకు, అనూయశ్చల్ల రాక్షసి ఈ పని చేసింది. అనూయకు విరుగుడు అనురాగమే. కనుక, నీయందు అనురాగంచూపే చిన్నదానిని ఎప్పుడు పెళ్లాడతావో, ఆ క్షణమందే ఈ శాపంనుంచి విముక్తుడవుతావు' అని చెప్పి, అంతరార్థసమైది.

వెంటనే, రాజాజ్ఞాపకారం చాటింపు జరిగింది. ఆ చాటింపు విని, దేశ దేశాలనుండి అందకతైలైసటువంటి కన్యలు చాలామంది వచ్చారు. వారందరికీ రాజును వివాహం ఆడాలనేవుంది. కాని రాజుకు రాక్షసివల్ల జరిగిన అపకారం వారికి తెలీదు.

రాజు ఆ వచ్చిన అందకతైలినందరనూ చూచాడు. వారి అందచందాలను మెచ్చుకొన్నాడుకూడా. ఐతే ఏం లాభం?—ఎంతో అప్యాయంగా రాజును చూడవచ్చిన కన్యలందరూ రాజుతల చూచి అనప్యాయమైనవి, వచ్చినదానినే తిరిగిపోసాగారు.

ఇక ఈ జన్మకింతేకాబోలు ననుకొని, రాజు నిస్సహితో కోటలోకి పోబోతూవుండగా, ఒక పొన్నచెట్టుకింద అపురూపసౌందర్యవతి ఐన చిన్నది కంటబడింది. అయితే, పేదరాలు కావడంచేత నలుగురలోకీ వచ్చి రాజును చూడటానికి బిడియపడింది. ఆ చెట్టుకిందనే నెంచుని అసక్తితో రాజును పరికిస్తున్నది.

ఈ సందర్భమంతా గ్రహించిన రాజు, మారుయోచన లేకుండా, 'నీవే నా రాణివి!' అన్నాడు ఆమెతో. ఆ చిన్నది చిరునవ్వు నవ్వి, సిగ్గుతో తల వంచుకొన్నది.

అప్పటికప్పుడే పరిచారకులు వచ్చి ఆమెను అమూల్యములైన దుస్తులతోను, ఆభరణాలతోను అలంకరించారు. సగరం మధ్యనవున్న అలయంలో అతివైభవంగా వివాహం జరిగింది.

పెళ్ళి కాగానే, తనను ఏదో అడగడానికి రాణి ఎదురుచూస్తూవున్నట్టు కనిపెట్టాడు రాజు. 'రేపు ఉదయంవరకూ నన్నేవిషయంలోనూ ప్రశ్నించవద్దు. అటుపైన సంగతి సందర్భాలన్ని సీకే తెలుస్తాయి' అన్నాడు. అన్నాడేకాని...

ఫోటోవ్యాఖ్యల పోటీ :: బహుమానం రు. 10 లు

1955 ఫిబ్రవరి సంచికలో ప్రకటించబడే ఫోటోలకు నమూనాలు



- ★ పై ఫోటోలకు సరియైన వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలోగాని, చిన్న వాక్యంలోగాని కావాలి. రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం వుండాలి.
- ★ డిసెంబర్ 7-వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. తరువాత చేరే వ్యాఖ్యలు ఎంత మాత్రమూ పరిశీలించబడవు.

- ★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా వున్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 10/-లు బహుమానం.
- ★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టుకార్డుపైన వ్రాసి, ఈ ఆడనుకు పంపాలి...చందమామ ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు-26.

డి సెంబరు నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి ఫోటో : చిక్కిన చారలజంతువు | రెండవ ఫోటో : ఎక్కిన పొరనిజంతువు

పంపినవారు : ఎ. కృష్ణమోహన్ రావు,

37/17, షేక్ ఇమామ్స్ లెన్, రామా నాయుడు పేట - మచిలీపట్నం

బహుమతి మొత్తం రు. 10/- ఈ నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.



వార్తలు-విశేషాలు

నవంబరు 14 జవహర్లాల్ నెహ్రూ 66-వ జన్మదినం. అంటే భారత ప్రధానికి 65 ఏళ్ళు నిండి 66-వ ఏడు ప్రవేశించింది. ఈ సందర్భంలో నెహ్రూకు దేశమంతటనుంచి 50 లక్షల రూపాయలు విలువగల బహుమతులు చదివించబడ్డాయి. వీటిలో కొత్త స్కూళ్ళూ, భూములూ, పుస్తకాలూ, లైబ్రరీలకూ వ్యాయామకేంద్రాలకూ పనికివచ్చే వస్తుసామగ్రి వగైరాలున్నాయి. ఈ దినం దేశమంతటా బాలల దినంగా జరపబడింది. దేశమంతటనుంచి బాలలు నెహ్రూకు జేబేలు చెప్పారు.

ఢిల్లీలోని నేషనల్ స్టేషియంలో లక్షమంది బాలలకుపైగా కొత్త దుస్తులు దరించి సమావేశమయారు. 66 మంది బాలలు తెల్లని దుస్తులు ధరించి స్టేషియం వాకిట్ల నెహ్రూకు స్వాగతం చెప్పి పుష్పమాలలు వేశారు. స్టేషియం అంతటా తోరణాలు అలంకరించారు. వేరు వేరు స్కూళ్ళకు సంబంధించిన జెండాలు ఎగురుతున్నాయి. నెహ్రూ తెల్లని పావురాన్ని ఎగరవేయటంతో ఉత్సవం ప్రారంభమయింది. (పావురం శాంతి చిహ్నం) వెంటనే 66 తెల్ల పావురాలను పిల్లలు గాలిలోకి వదిలారు. 500 మంది పిల్లలు దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాలగల దుస్తులను ధరించి, వివిధ భాషలలో పాటలు పాడుతూ నడిచివెళ్ళారు. పిల్లల ఆటలూ, పాటలూ, నృత్యాలూ చూసి ఆనందిస్తూ నెహ్రూ రెండు గంటలు గడిపారు.

*

*

*

*

ఉత్తరప్రదేశ్‌లోని మనిపురీకి చెందిన సబీన్ స్పెక్టర్ పీతంసింగ్‌కు రాష్ట్రపతి పతకం బహూకరించారు. గతసంవత్సరం కొందరు బందిపోటు దొంగలను ఎదుర్కొనటంలో ఈ పోలీసు అధికారి అనమానమైన ధైర్యపరాక్రమాలు ప్రదర్శించాడట.



విద్యావంతుల నిరుద్యోగసమస్య పరిష్కరించటానికిగాను ఇండియా ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన పథకంకింద 1530 కొత్త స్కూళ్ళు ప్రారంభించటానికి ముద్రాసు ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. అయిదువందలకు పైబడిన జనసంఖ్య ఉండి స్కూళ్ళు లేకుండా ఉన్న చోట్ల ఈ స్కూళ్ళు ప్రారంభించబడతాయి.

* * * * *
శ్రీమతి విజయలక్ష్మిపండిట్కు ఆక్టోబరు ఆఖరులో టోక్యోనగరంలో గొప్ప సన్మానం జరిగింది ఆమె అక్కడ పత్రికాప్రతినిధులతో ప్రసంగిస్తూ జపానులో పెల్లలు విడవరని చెప్పింది.

* * * * *
నవంబరు 1 నుండి పుదుచ్చేరి, కారైకాల్, మాహే, యానాం ప్రాంతాలు భారతదేశంతో చేరిపోయాయి. అంతదాకా ఇవి ఫ్రెంచివారి అధీనంలో ఉంటూవచ్చాయి. భారత ప్రభుత్వం అనుసరిస్తూవచ్చిన శాంతియుతవిధానాల ఫలితంగా ఈ మార్పు ఎట్టి ఘర్షణా లేకుండా జరిగింది.

* * * * *
అక్టోబరు మాసాంతంలో ఇద్దరు రష్యనులు, నామో మెడ్వెదెవ్, పెట్రోవిచ్ అరేవారు, పారామాట్ల సహాయంతో ఉత్తర ధృవప్రాంతంలో దిగారట. ఈ ప్రాంతానికి ఈవిధంగా మొదటిసారి చేరినవారు వీరే. శాస్త్ర పరిశీలనలు సాగించబలకొనరం తగిన స్థలాలను చూడటానికి వీరు దించబడ్డారట.

* * * * *
నవంబరు 6 న ఆంధ్ర శాసనసభలో ప్రతిపక్షీయులు తెచ్చిన అవిశ్వాస తీర్మానం ఫలితంగా ఆంధ్రప్రభుత్వ పక్షం ఒక వోటు మెజారిటీతో ఓడిపోయింది. ప్రధానమంత్రి టంగుటూరి ప్రకాశం, తదితర మంత్రులు తమ రాజీనామాలను గవర్నరు త్రివేదికి అందజేశారు. ఆంధ్ర రాష్ట్రం తాత్కాలికంగా అధ్యక్షుని పరిపాలనకింద ఉండేట్టూ, రాగల ఫిబ్రవరి ఆఖరులోగా తిరిగి ఎన్నికలు జరిగేట్టూ కేంద్రప్రభుత్వం నిర్ణయించింది.



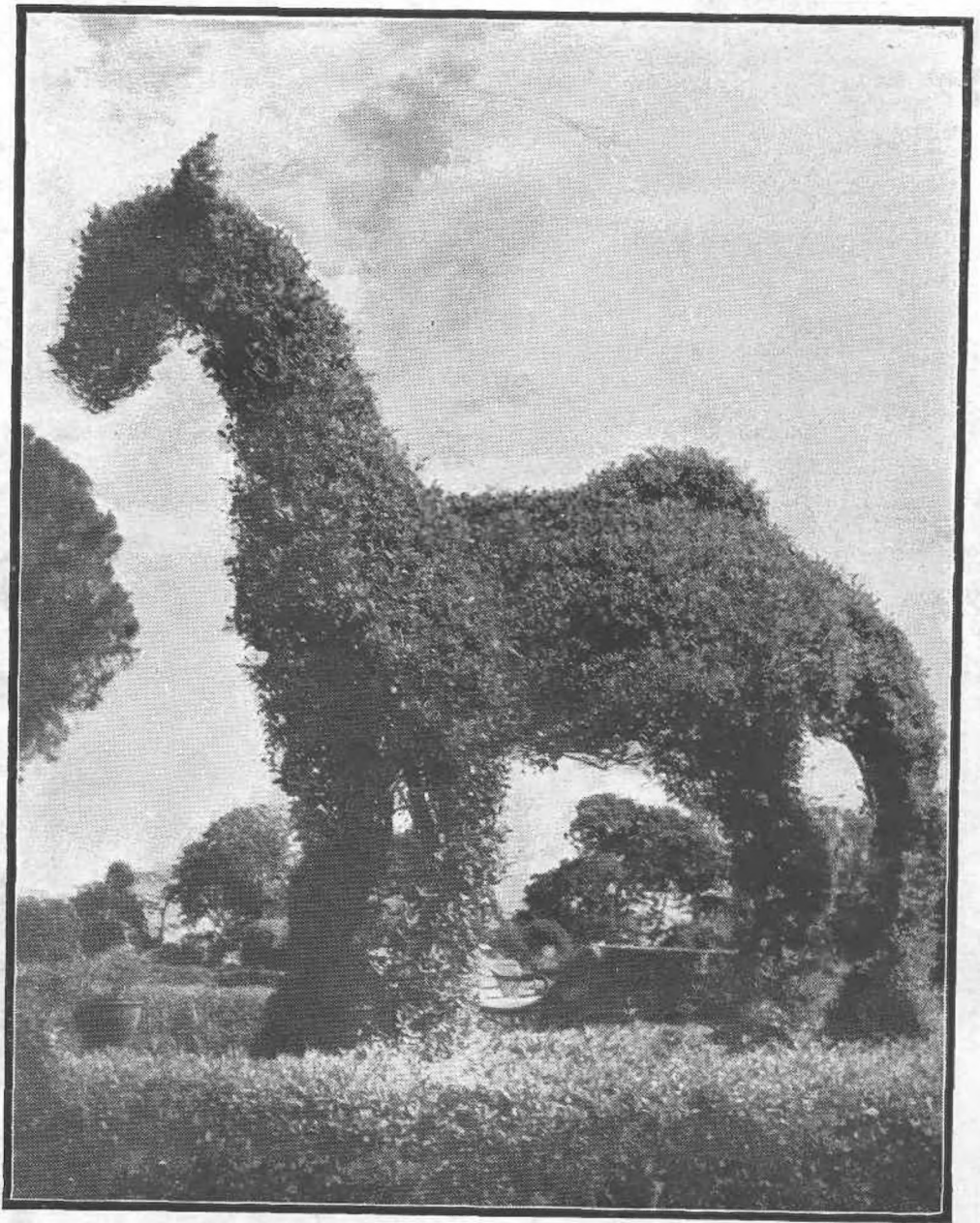
చిత్రకథ



వాసూ, దాసూ సెలవురోజున ఊరిబయట పచ్చికబయలులో కబుర్లు చెప్పి కుంటూ కూర్చున్నారు. 'టైగర్' అక్కడ ఎగురుతున్న సీతాకోకచిలుకతో ఆడుకుంటోంది. "దాసూ, నేను జేబుగుడ్డతో ఆ సీతాకోకచిలుకను పట్టుకుంటాను. రేపు స్కూలుకు తీసుకువెళ్ళి అందరికీ చూపుదాం," అంటూ లేచాడు వాసు.



సీతాకోక చిలుక ఎగురుతుంటే దానితోపాటు గంతులేస్తూ వాసు వెంటబడ్డాడు. అది అతడికి అందినట్టే కనబడుతూ, అంతలోకే దూరంగా పోసాగింది. దాని నెలొరికినా చేజిక్కించుకోవాలనే ఆశ్రంతో వాసు పోయిపోయి చివరకు నీళ్ళగుంటలో పడ్డాడు. సీతాకోకచిలుక మాత్రం తప్పించుకు పారిపోయింది.



బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

ఎక్కిన పారని జంతువు

పంపినవారు :
ఎ. కె. మోహన్‌రావు

